

Koncertforeningen i København

*Et bidrag til det københavnske musiklivs historie
i slutningen af det 19. århundrede*

AF TORBEN SCHOUSBOE

»Undertegnede have sluttet sig sammen for at arbejde hen til, at der ved en Samvirken af de bedste private vocale Kræfter maatte kunne gives disse Leilighed til, ad privat Vej at blive delagtige i Udførelsen af større Musikværker, og derved tillige særlig blive istand til, stedse at kunne gøre sig bekendt med Ind- og Udlandets bedste nyere Frembringelser.

Til dette Formaals Opnaaelse søge vi derfor først dannet et større Chór, hvis Capacitet sikkrer os en hurtig og grundig Indstudering. Medundertegnede *C. F. E. Horneman* og *Otto Malling* overtage Functionen som Dirigenter. Efter den foreløbige Bestemmelse skulle Prøverne afholdes een Gang ugentlig (rimeligvis Søndag fra 1–3) i et dertil egnet Locale. Flere Gange i Sæsonen skal Choret med Ledsagelse af Orchester udføre de indstuderede Sager i Overværelse af Familie og Bekjendte, hvilke, som passive Medlemmer, i Forening med Choret danne et *privat, sluttet Selskab*. Det aarlige Contingent for alle active og passive Medlemmer er foreløbig fastsat til 3 Rdl.

I Henhold til Ovenstaaende opfordre vi Dem til at støtte Sagen ved at tegne Dem som Medlem, hvilket skeer gjennem en af undertegnede Indbydere. *Anmeldelserne ønskes modtagne inden Onsdag den 6te Mai.*«

Dette var begyndelsen til »Koncertforeningen« (1874–1893), der i de første år som anført virkede som en privat forening, men som fra efteråret 1879 mere og mere henvendte sig til offentligheden, og som ved sit programvalg skulle få stor betydning for den nyeste musiks muligheder for opførelse i datidens København.

Skrivelsen, der havde karakter af en privat henvendelse til formodede interesserede, var dateret »Kjøbenhavn, den 13de April 1874« og underskrevet af 30 notabiliteter i det københavnske kultur- og finansliv. Blandt disse findes navne som Jak. Fabricius (Bankassistent), A. Hammerik (cand. polit.), Joh. Hansen (Generalconsul, Grosserer), C. F. E. Horneman (Musiker), Otto Malling (Musiker), Fr. Møller (Hof-Pianofortefabrikant), E. v. d. Recke (cand. phil.) og J. Steenberg (vgl. Skuespiller). De professionelle musikere blandt underskriverne var Horneman, grundigt uddannet ved Leipzig Musikkonservatorium 1857–60 og med sit egensindige temperament og musikalske talent senere i opposition til og en enspændernatur i det etablerede musikliv, og Otto Malling, uddannet af hjemlige bannerførere som Niels W. Gade, J. P. E. Hartmann og G. Matthiesson-Hansen, aktiv som kordirigent og organist og med blikket rettet udad mod nye strømninger i Tyskland og Frankrig. Begge kunne de som unge kom-

ponister ønske at få større lejlighed til at høre ny musik og eventuelt få fremført egne værker, end der normalt kunne bydes dem; men disse ønsker havde næppe fået større rækkevidde end den navnkundige pionér-forening »Euterpe« (1865–1867), dersom de ikke havde været næret også af en række musiktørstende og musikalske amatører og halvprofessionelle og især af et organisatorisk talent som Jakob Fabricius (1840–1919), den egentlige hovedmand bag »Koncertforeningen«. [1]

Udadtil bankmand af profession havde Fabricius som begavet musiker søgt kompositorisk uddannelse først hos J. Chr. Gebauer og siden hos Peter Heise som dennes eneste elev. Sit gennembrud som komponist synes han først at have fået henimod og efter århundredskiftet og da væsentligst i Tyskland; før den tid opførtes enkelte værker af Fabricius i København, men i det væsentlige trådte komponisten Fabricius beskedent tilbage for organisatoren Fabricius, der såmeget mere gjorde sig fortjent i dansk musikliv som primus motor ikke blot i Koncertforeningen, som stiftedes i hans hjem på Kalkbrænderivej, og i hvilken han lige til foreningens opløsning i 1893 beklædte posten som bestyrelsens formand, men også i kammermusikforeningen »Vega« (1866 ff.), i »Samfundet til Udgivelse af Dansk Musik« (1871 ff.) samt i den komité, der trods mange genvordigheder skaffede København en ny stor og tiltrængt koncertsal, hvori de mange musikforeninger og solister kunne virke og endnu virker [2].

Med dannelsen af Koncertforeningen fjædes en ny brik til den mosaik af musikforeninger, der hver på sin måde bidrog til staden Københavns musikliv. Især fra midten af 1880-erne, parallelt med den hurtigt tiltagende vækst af befolkningstallet, synes foreningernes og andre koncertgivende institutioners antal og dermed udbudet af koncerter at have været stort. Udover de mere specielle korforeninger som Studenter-Sangforeningen (1839), Cæciliaforeningen (1851, 1857) og talrige mindre kor på forskelligt plan var især Musikforeningen (1836), der forenede kor og orkester, betydningsfuld; med ca. 12 koncerter årligt i slutningen af 1880-erne var Musikforeningen en særdeles aktiv koncertgiver. I Tivoli gaves daglige koncerter, og lørdagene var helliget musik af den finere slags. Koncertrækker med et udpræget pædagogisk sigte rettet mod befolkningens bredere lag (Folkekoncerter) gaves af Balduin Dahl omkring 1890; desuden eksisterede »Folkekoncerterne på Wodroffslund« og især den

1. Om Jakob Fabricius se bl. a. Gerhard Lyng: *Danske Komponister i det 20. Aarhundredes Begyndelse* (Erik H. Jung's Forlag, Aarhus – København – Kristiania, 1/1917 s. 365 ff., 2/1917 s. 85 ff.); L. B. Fabricius: *Etatsraad Jacob Christian Fabricius' Erindringer. Træk af dansk Musiklivs Historie m. m.* (1971, forventes udgivet i nær fremtid); L. B. Fabricius: *Samfundet til Udgivelse af dansk Musik og dets Stifter. Træk af Samfundets Historie indtil 1918 (Samfundet til Udgivelse af dansk Musik 1871–1971, København 1971, s. 7–86).*
2. Det Schimmelmänn'ske palæ i Bredgade blev købt i 1884, og den store sal kunne tages i brug til koncerter i efteråret 1889 under navn af »Concertpalaiets store Sal«. Bygningen solgtes år 1900 til Odd Fellow Selskabet, som forpligtede sig til at bevare den store koncertsal som sådan.

meget aktive organisation »Folkekoncerterne af 1886«, der gav koncert søndag eftermiddag, og som i 1895 afløstes af »Palækoncerterne«, der afholdt koncert både onsdag og søndag med samme program. På et højere plan befandt sig de »Filharmoniske Koncerter med Johan Svendsen« (1883 ff.), der i 1894 efter et brud med koncertarrangøren Hennings afløstes af de betydningsfulde »Symphonie-Koncerter med Johan Svendsen og Det kgl. Kapel«. Hertil kom yderligere amatørforeningen »Euphrosyne« (1875 ff.), talrige kirkekoncerter med et yderst broget program, foruden solistkoncerter, aftenunderholdninger, elevkoncerter, friluftskoncerter m. m. Kammermusikken dyrkedes af foreninger som »Kammermusikforeningen« (1868 ff.), af »Privat Kammermusikforening« (1887 ff.), på det Kgl. Kapels Soirée for Kammermusik, der eksisterede fra ca. 1868 til midt ind i 1890-erne, og af pionérforeningen »Symfonia« (1889–1895) – den tids DuT. Og over alt dette tog Casino, Dagmartheatret, Folketeatret og især Det kgl. Teater sig af de større dramatiske opgaver, som de øvrige koncertinstitutioner af naturlige grunde måtte lade ligge [3].

3. En egentlig beskrivelse af det københavnske musikmilieu i slutningen af det 19. århundrede findes endnu ikke. Begyndelsen dertil foreligger som en række monografier om koncertgivende institutioner; heraf skal nævnes: Angul Hammerich: *Musikforeningens Historie 1836–1886* (2. bind af *Festskrift i Anledning af Musikforeningens Halvhundredaarsdag*. København. Udgivet af Musikforeningen. 1886). – Angul Hammerich: *Kammermusikforeningen 1868–1893. Notitser og Statistik* (København. Udgivet af Kammermusikforeningen. 1893; revideret udgave af samme forfatter ved foreningens 50-års jubilæum 1918). – *Kammermusik i hundrede år* (Udgivet af Kammermusikforeningen. København 1968). – Gunner Kiørboe: *Musikforeningen »Euphrosyne« 1875–1945* (privattryk). – Torben Schousboe: *Foreningen Symfonia – sin tids DuT* (Dansk Musiktidsskrift 46. årgang nr. 6, 1970 side 156–168). – Axel Sørensen: *Studenter-Sangforeningen 1839–1889. Nogle Mindeblade* (København. J. Frimodts Forlag. 1889). – *Studenter-Sangforeningen gennem 100 Aar* (Langkjærs Forlag og Bogtrykkeri, København 1939). – Carl Thrane: *Cæciliaforeningen og dens Stifter. En Fremstilling i anledning af Foreningens halvhundredeaarige Bestaaen* (København. Hos C. A. Reitzel. 1901). – Niels Friis: *Det kongelige Kapel. Fem Aarhundreder ved Hoffet, paa Teatret og i Koncertsalen* (København. P. Haase & Sønns Forlag. 1948). – Arthur Aumont og Edgar Collin: *Det danske Nationalteater 1748–1889* (femte Afsnit I–II: *Skuespil- og Opera-Repertoiret, samt Ballet-Repertoiret*. (Alfred G. Hassings Forlag) København 1897–1899). – Arthur Aumont: *Dansk Teater-Aarbog* (flere bind, 1889/90–1896/97). Robert Neiiendam: *Det kongelige Teaters Historie. I–VI [1874–1892] (I–IV: V. Pios Boghandel . . . København 1921–1927; V: Jespersen og Pios Forlag. København – Oslo. 1930; VI: København. Selskabet for Dansk Teaterhistorie/Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. 1970).* – Knud Atlung: *Det kongelige Teater 1889–1939. En statistisk-historisk fremstilling. I* (Ejnar Munksgaards Forlag, København 1942). – Svend Kragh-Jacobsen og Torben Krogh: *Den kongelige danske Ballet* (Selskabet til Udgivelse af Kulturskrifter. København (u. å.: 1952)). – Lauritz Swendsen: *De københavnske Privat-teatres Repertoire (1847–1906)* (København. Martinus Truelsens Bogtrykkeri. 1907). Carl Bayer: *Kjøbenhavns Folketheater. (1857–1882). Bidrag til dets Historie.* (København. C. A. Reitzels Forlag. 1882). – Hertil slutter sig de repertoire-fortegnelser, som nærværende forfatter har vedføjet sin afhandling »Udviklingstendenser inden for Carl Nielsens symfoniske orkesterværker indtil ca. 1910« (Københavns Universitet 1968, maskinskrevet): *Koncert-repertoiret i Musikforeningen i København 13/3 1886 – 14/4 1931, Repertoiret i »Koncertforeningen«. Fra sæson 1883/84 (30. koncert) til sæson 1892/93 (59. og sidste koncert), Repertoire for Symphonie-Koncerter af Johan Svendsen*

I 1870-erne var denne frodighed endnu knap til stede i fuldt omfang, og derfor kunne en koncert-institution komme til at indtage en dominerende stilling i musiklivet: Musikforeningen, stiftet 1836 og populært kaldet »Gade's Musikforening« efter dens drivende kraft Niels W. Gade. Programvalget her var dikteret af den musikalske smag hos dirigenten Gade på den ene side og hos den moderat-konservative administration på den anden, med hovedvægten lagt på Beethoven og de klassisk-romantiske tyskere med Mendelssohn-Bartholdy i spidsen, foruden naturligvis på opførelsen af Gade's egne værker, hver gang imødeset med forventning. I tiåret 1860–70 uropførtes således en række af Gade's værker i Musikforeningen, men det var stadig Beethoven og Mendelssohn-Bartholdy, som dominerede programmerne. Som repræsentant i Musikforeningen for den nyere romantiske linie blev Robert Schumann's værker opført med tiltagende hyppighed, og samtidig dukker den nyeste musik sporadisk op på programmerne. Dette sidste synes ifølge Hammerich – inden for den generelt rådende klassisk-romantiske orientering – at have sat sit præg på tiden fra 1870 til jubilæet i 1886, især efter 1874 og helt mærkbart i 1880-erne, hvor en række unge danske komponister får værker opført.

Hertil kan føjes, at vendepunktet omkring 1874 sikkert står i direkte sammenhæng med konkurrencen fra den nydannede og mod ny musik orienterede »Koncertforeningen«; yderligere må det fremhæves, at det store antal musikbegeistrede, der som ekspektanter håbede på at opnå ordinært medlemskab af Musikforeningen og således få adgang til de ordinære koncerter, der i forvejen var præget af overvældende trængsel på tilhørersiden, frembød et vanskeligt problem for Musikforeningens administration, der længe indtog en vaklende holdning heroverfor. Den gærende utilfredshed over trængslen blandt medlemmer og ekspektanter kom til udtryk ved et åbent opgør på generalforsamlingen 1872, hvor dog den »konservative« linie sejrede; problemet med de mange ekspektanter løstes kun gradvis [4], og det er på denne baggrund, man må se dannelsen af Koncertforeningen i 1874. Om den musikalske baggrund læser man i en artikel skrevet af Angul Hammerich efter den ekstraordinære generalforsamling 25/9 1893, som bragte Koncertforeningen til ophør [5]:

»Koncertforeningen var just nu i Færd med at fylde sit 20. Aar. Den blev stiftet i Mai 1874. Den, der skriver disse Linier, var selv imellem den Kreds af unge, musikbegeistrede

og Det kgl. Kapel 1894–1908, Repertoiret ved Det kongelige Teater, København. *Premiærer på operaer og syngespil fra 1883/84 til 1906 II, Danske symfonier. En kronologi; samt en oversigt over koncertrepertoiret i København 1880–1890 af Kirsten Ostenfeld og Henrik Sleiborg* (stencileret, Musikvidenskabeligt Institut, Københavns Universitet 1971).

4. Fra 1872 afholdtes to koncerter årligt for ekspektanterne, der således blev »extraordinære medlemmer«; antallet af disse steg imidlertid hurtigt til ca. 1400 i 1875, hvor der gaves to store koncerter årligt for samtlige ekstraordinære medlemmer. Den egentlige løsning af problemet kom først i 1884, fra hvilket år skellet mellem ordinære og ekstraordinære medlemmer ophævedes, og alle de store koncerter gaves to gange i træk.
5. *Nationaltidende* den 26. september 1893.

Mænd, der følte Nødvendigheden af at faae nye Impulser, frisk Luft ført ind til vort Musikliv, udvide vort Kjendskab til den moderne Retning, til Nutiden i Musiken, stille den Tørst efter det Nye og det Ubekjendte, som en altfor ensidig dreven Klassicisme maatte kalde tillive. I Aaret 1874 stod vort første Koncertinstitut, Musikforeningen under Gade endnu saa fornem ligeoverfor den nyere Literatur, at et musikalsk Supplement til denne Forening *maatte* til, om der var nogen Saft og Kraft i Opinionen. Det var denne Opinion, der stiftede Koncertforeningen. Parolen var: Den nye Kunst, det Skjønne for det Skjønne ligemeget hvorfra.«

Disse bemærkninger af Hammerich sættes lidt i relief af samme forfatters mere moderate kritik af Musikforeningens programvalg, som den kom til udtryk i hans skrift om foreningens historie; endvidere af det forhold, at både Musikforeningens dirigent og egentlige leder Niels W. Gade og formanden for foreningens administration J. P. E. Hartmann valgtes til æresmedlemmer af Koncertforeningen allerede på dennes første generalforsamling den 25. august 1875; at Koncertforeningen havde et løbende samarbejde med Musikforeningen, idet man benyttede samme koncertlokale og samme orkester og i øvrigt førte fælles politik over for Cultusministeriet i de senere vanskelige forhandlinger om benyttelse af de næsten uundværlige kongelige operasangere som vokalsolister; og endelig deraf at man efter Gades død i 1890 ønskede at afholde en mindekoncert for Gade i foråret 1891 i samarbejde med Studenter-Sangforeningen og Cæciliaforeningen.

Men tilbage står det udtalte ønske om opførelsesmulighed for ny musik, et ønske, som markant fandt udtryk i Koncertforeningens programvalg fra begyndelsen til slutningen. En gennemlæsning af nedenstående repertoire-fortegnelse, hvor kompositionsåret for de enkelte værker såvidt muligt er anført, vil vise, at der virkelig er tale om en bevidst progressiv linie. Første-opførelser i Danmark synes at dominere billedet, navnlig i forhold til Musikforeningens programvalg; i løbet af 1880-erne kom andre koncertinstitutioner godt med, hvad dette angår (bl. a. Johan Svendsens Filharmoniske Koncerter), uden dog at fratage Koncertforeningen førerstillingen på dette punkt. Basis for opførelserne var indkøbet af noder, som udgjorde Koncertforeningens arkiv; i de tilfælde, hvor både Musikforeningen og Koncertforeningen spillede værker af samme nyere komponister, var der som regel tale om forskellige værker; i nogle tilfælde har imidlertid Koncertforeningen lånt noder af Musikforeningen til brug ved opførelser. De to foreningers repertoire-forskel med hensyn til nyere musik afspejles derfor til en vis grad af deres arkiver, der igen afhang af økonomien. Først efter at Koncertforeningen ved sin opløsning i 1893 havde solgt sit nodearkiv til Det store kongelige Bibliotek til udlån for andre koncertgivere, ser man Musikforeningen overtage opførelsen af disse værker.

På Koncertforeningens programmer figurerer 85 af de nedenfor anførte komponister, heraf 45 to eller flere gange; især synes, ifølge statistikken over antallet af værker og opførelser, følgende at kunne betegnes som »foretrukne« komponister: J. P. E. Hartmann, Johs. Brahms, Ch. Gounod, O. Mallng, Edv.

Grieg, C. Saint-Saëns og Rob. Schumann. At den ledende dirigent Otto Malling bragte sine nye værker frem i Koncertforeningen, var naturligt; det samme gjorde jo Niels W. Gade i Musikforeningen. Netop Gade finder man, på grund heraf og på grund af smagsforskel, kun repræsenteret med 6 opførelser af 5 værker, hvoraf ingen er første-opførelser, mens til gengæld de fleste nok kan betragtes som opførelser »honoris causa«. Derimod vækker det til eftertanke at finde vor anden hjemlige storhed af den ældre generation, J. P. E. Hartmann, der i Musikforeningen nok kan have stået lidt i skygge af Gade, som den førende blandt de foretrukne komponister i Koncertforeningen. Af de 19 opførelser af 14 Hartmann-værker er ganske vist kun tre første-opførelser, men til gengæld er der i otte tilfælde tale om værker, som Musikforeningen ikke spillede eller først spillede efter Koncertforeningens ophør i 1893. Værker af Johannes Brahms forekom under Gades regime kun sjældent i Musikforeningen af smagsmæssige og måske især af personlige grunde [6]. Johan Svendsen spillede på sine koncerter fra 1883 af og til værker af Brahms; flere stykker kom frem i Kammermusikforeningen med Franz Neruda som primus motor, og Koncertforeningens indsats for Brahms' musik i Danmark må derfor karakteriseres som en pionérgerning. I alt 18 opførelser af 12 værker nåede man; af disse blev ingen spillet i Musikforeningen før efter 1893, og hele 8 var danske første-opførelser, nogle endda særdeles hurtigt bragt frem efter kompositionsåret; således især symfoni nr. 2 (komponeret 1877, opført i KF [7] den 16/11 1878), *Gesang der Parzen* (komponeret 1882, opført i KF 23/2 1884) og *Zigeunerlieder* (komponeret 1887, uropført i november 1888, opført i KF 2/2 1889); endvidere *Ein deutsches Requiem* og *Schicksalslied*, der hørte til de mest yndede værker i foreningen, samt endelig violinkoncerten op. 77 fra 1878, der opførtes i Koncertforeningen den 18/3 1882 med kgl. kapelmusiker Christian Schjørring som solist.

Også Charles Gounod var yndet; af de 7 opførte værker gentoges flere ved senere koncerter, og i referatet fra generalforsamlingen den 3/10 1877 hedder det ligefrem: »Gounod søgte man særligt at fremdrage.« Om forholdet til Edvard Grieg, der personligt var med ved den første koncert, skriver Hammerich [8]: »En speciel Stilling har Edv. Grieg havt. Man kan sige, at Koncertforeningen har været hans »officielle Organ« i Kjøbenhavn. Hans større Korværker have her lydt for første Gang, »Foran Sydens Kloster«, »Landkjending« og »Olaf Trygvason«, alt under hans egen Ledelse.« Af Saint-Saëns bragtes 10 opførelser af 9 værker, hvoraf 5 var danske første-opførelser; yder-

6. Ved nogle ubetænksomme udtalelser skal Brahms have forårsaget et fatalt optrin i Gades hjem – se *Carl Nielsens Breve. I Udvalg og med Kommentarer ved Irmelin Eggert Møller og Torben Meyer* (København. Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag. 1954) side 25–26 note 1.

7. KF-KF var det officielt anvendte bomærke for Koncertforeningen ved annoncering m. m.

8. *Nationaltidende* den 26. september 1893.

ligere anskaffedes noder til 15 værker, heraf 4 endda med orkesterstemmer; desværre medførte interessen for denne moderne franske komponist Koncertforeningens første økonomiske krise i sæsonen 1887/88. Det er ganske interessant at bemærke, at medens Medelssohn-Bartholdy langt overgår Robert Schumann i opførelses-hyppighed i Musikforeningen, så står den mere originale begavelse Schumann fremme i forreste række Koncertforeningen. Flere unge danske komponister har fået deres værker uopført i Koncertforeningen; og som blot eet eksempel på den hurtighed, hvormed man optog udlandets nye frembringelser på programmet, skal nævnes opførelsen af det senere så populære værk *Zigeunerweisen* af Pablo de Sarasate i selve kompositionsåret 1878.

På den afsluttende, ekstraordinære generalforsamling den 25. september 1893 gav foreningens bestyrelsesformand, Jakob Fabricius, en oversigt over foreningens musikalske virksomhed; de der meddelte tal stemmer ikke alle helt overens med nedenstående repertoire-fortegnelse og statistik [9]; men de skal alligevel bringes her [10]: I løbet af Koncertforeningens 19-årige eksistens er 212 kompositioner blevet opført; heraf 96 korværker, 53 orkesterværker, 23 piano-, violin- og violoncelkoncerter, og 40 andre vokale og instrumentale værker; 150 [o: 105] værker opførtes for første gang i Danmark. Af danske komponister opførtes 68 arbejder, heraf 42 for første gang.

Koncertforeningens koncerter fandt i 1. sæson (1874/75, koncert nr. 1–3) sted i Kasino's lille sal i Amaliegade; en ekstrakoncert (nr. 4) henlagdes til Folketheatret. På grund af øget medlemstal skiftedes snart til Kasinos store sal, hvor koncerterne nr. 5–47 afholdtes i årene 1875–1889, dog med undtagelse af kirkekoncerterne nr. 22 (14/4 1881, gentaget 15/5), nr. 26 (6/4 1882) og nr. 35 (2/4 1885, gentaget 3/4), som fandt sted i Slotskirken. Efter Concertpalæets indvielse fandt koncerterne nr. 48–59 sted i den store sal her i årene 1889–1893.

Som foreningens dirigent fungerede Otto Malling 1874–1893 som den egentlige ledende musikalske kraft, fra efteråret 1879 med en fast årlig gage på 300 Kr. der fra efteråret 1883 hævedes til 600 Kr. Ved siden af ham

9. Som direkte kilder til nærværende artikel er anvendt Koncertforeningens programmer, årsberetninger og love, som findes i flere samlinger i Det kgl. Biblioteks småtryksafdeling og musikafdeling; endvidere Koncertforeningens Forhandlingsprotokoller I–II (sst., Ny kgl. Samling 2333, 2°), samt diverse omtaler i dagblade. I foråret 1971 lykkedes det at finde en længe søgt protokol over Koncertforeningens nodearkiv i en af de pakker med Musikforeningens papirer, som i 1957 overførtes fra Musikkonservatoriet til Det kgl. Bibliotek (se nedenfor side 185). En eventuel forhandlingsprotokol for foreningens første tid (sæsonerne 1874/75 og 1875/76) samt korrespondance-arkivet har endnu ikke kunnet skaffes til veje. En opregning af medvirkende og en kritisk kommentar til den faktisk opførte musik ved hjælp af dagblads-anmeldelser m.m. er ikke foretaget her.
10. Referat i *Berlingske Tidende* den 26. september 1893, hvor det også nævnes, at »Bestyrelsen haaber at kunne udgive en Fortegnelse over opførte Værker«. En sådan fortegnelse er ikke forfatteren bekendt; men forarbejde hertil er gjort i den nævnte protokol over KFs nodearkiv.

virkede som dirigent C. F. E. Horneman fra begyndelsen til udgangen af sæsonen 1875/76, hvor han nedlagde hvervet og udmeldte sig af foreningen i et brev dateret 8/6 1876. Han efterfulgtes af P. E. Lange-Müller, der dog på grund af bortrejse først kunne træde i funktion fra 1879; i 1883 nedlagde Lange-Müller dette sit eneste officielle musikerhverv, men fungerede dog sammen med Emil Hartmann som stedfortrædende dirigent under Otto Mallings sygdom i foråret 1884. De faste dirigenter var ifølge lovenes § 6 fødte medlemmer af bestyrelsen og var ifølge § 8 enerådende i alle musikalske spørgsmål; alene herved belyses det tillidsforhold, som herskede mellem foreningen og især dens førende dirigent, Otto Malling. Koncert-programmerne nævner ikke den eller de optrædende dirigenter; kun i tilfælde af, at en komponist får lov til at lede opførelsen af sit eget værk, gøres undertiden bemærkning herom.

I lovene, som vedtoges på den første generalforsamling den 25/8 1875, og hvis indledende paragraffer indholdsmæssigt stemte overens med det foran citerede indbydelsesskrift, noteredes det, at der »Tre Gange i Sæsonen, eller saa ofte Forholdene tillade det, afholdes Koncerter med Orkester, hvortil kun Foreningens Medlemmer have Adgang.« Fra begyndelsen var Koncertforeningen således et privat, sluttet selskab; men efterhånden indså man dog fordelene ved offentlig opmærksomhed. Foranlediget bl. a. af en momentan, mindre tilbagegang i antallet af medlemmer udsendtes den 1. november 1877 en privat henvendelse, hvori man redegjorde for foreningens formål og opfordrede modtagerne til at tegne sig som medlemmer. I 1878 udskrev man en komponist-konkurrence om en koncert-ouverture; ved bedømmelsen i sommeren 1879 fandtes dog intet af de fire indleverede værker værdigt til præmien på 300 Kr., skønt et af værkerne, kaldet *Opstandelsen*, dog omtaltes som fortjenstfuldt. Fra koncert nr. 17 (den 8/11 1879) fik pressens repræsentanter adgang til koncerterne og til at referere dem i bladene, ligesom man begyndte at sælge billetter til offentligheden og at annoncere i dagbladene. De åbne generalprøver, som i Musikforeningen havde stor betydning, ikke mindst for eleverne ved Musikkonservatoriet, var i Koncertforeningen noget, man kun indlod sig på af økonomisk trang, idet man havde behov for indtægten ved billetsalget hertil; i 1879 gjordes forsøget, men først fra sæsonen 1891/92 bliver de åbne generalprøver sædvane.

Foreningens drift var gennem alle årene præget af en kontinuitet, der som baggrund havde foreningens klart formulerede program, og som kom til udtryk ved genvalg til bestyrelse og repræsentantskab på den ene generalforsamling efter den anden; kun naturlig afgang medførte, at nye ansigter dukkede op i foreningens ledende organer. Formænd for bestyrelse og repræsentantskab var henholdsvis Jakob Fabricius og generalkonsul Joh. Hansen. Allerede fra begyndelsen kunne Koncertforeningen notere et stort antal medlemmer, hvoraf en del sikkert var at finde blandt Musikforeningens mange ekspektanter. Efter at

man i løbet af sommeren 1875 havde optaget alle indskrevne ekspektanter som medlemmer, kunne en optælling pr. 1/10 1875 udvise et antal af 785 medlemmer. Den 1/11 1877 var tallet steget til 948, og i årene 1880–1882 var man helt oppe på 1150 medlemmer. Konkurrencen fra de mange andre koncertforetagender, der florerede fra midten af 1880-erne, blev imidlertid efterhånden følelig for Koncertforeningen; i december 1889 var medlemstallet sunket til 860, i september 1890 til 828, i september 1892 til 810 for endelig i september 1893 at dale helt til 714 medlemmer.

Basis for Koncertforeningen var dens kor, som udgjordes af de aktive medlemmer (jvf. indbydelsesskriftet ovenfor); som tilfældet var i Musikforeningens kor, synes også Koncertforeningens kor at have haft overtal af damer. Korprøver afholdtes hver søndag i to timer fra klokken 13 og senere fra klokken 12,30 i et lokale ved Hauser Plads; op mod koncerterne måtte medlemmerne regne med en del ekstraprøver på opfordring af især den ledende dirigent, Otto Malling.

Det var således naturligt, at værker for kor, som regel med soli og orkester, indtog en fremtrædende plads i repertoiret. Som vokalsolister benyttedes førende danske sangere og sangerinder, der for de flestes vedkommende var tilknyttet Det kgl. Teater. Det var derfor en ubehagelig overraskelse, at der i forsommeren 1879 pludselig blev udstedt forbud mod at anvende de kongelige sangere. Først efter ansøgning til Cultusministeriet, afslag fra samme og fornyet ansøgning blev der i foråret 1880 givet tilladelse til at anvende disse uundværlige kræfter, dog kun til tre koncerter om året og kun under forudsætning af, at det kunne ske uden gêne for den kongelige scene. En væsentlig hindring var ryddet af vejen, og de næste år tegnede så fint, at man i efteråret 1881 planlagde at udvide virksomheden med kirkekoncerter, dog kun som ekstrakoncerter; tilgangen af passive medlemmer steg, og i efteråret 1883 kunne en ekstraordinær generalforsamling vedtage kontingent-frihed for de aktive medlemmer, dvs. for Koncertforeningens kor. Dette viste sig imidlertid at være en for dristig disposition; man havde åbenbart ikke taget højde for den hastigt stigende konkurrence fra andre koncertinstitutioner, og i sommeren 1885 måtte man for at bøde på en ugunstig økonomi skride til forhøjelse af kontingentet fra 6 til 7 Kr. årligt. Som årsag angaves direkte den vedtagne kontingent-frihed for de aktive medlemmer samt orkestrets krav om højere lønning; desuden pegedes på, at Johan Svendsens Filharmoniske Koncerter afholdt mange fra deltagelse i de øvrige foreningers koncerter.

Fra 1887 modtoges efter ansøgning årligt 500 Kr. som gave fra det Raben-Levetzau'ske Legat, og økonomien var øjensynligt nu igen så god, at man med henblik på sæsonen 1887/88 kunne indbyde en af udlandets førende moderne komponister, Camille Saint-Saëns, til at dirigere egne værker ved en koncert i november for et honorar af ikke mindre end 1000 Kr. og endda foreslå en mulig gentagelse for endnu 1000 Kr. Alt tegnede godt, og dispositioner og ind-

studering var nærmest færdige, da der 14 dage før koncerten kom afbud fra Saint-Saëns; han skulle aflevere partituret til sin nye opera (*Ascanio*) til Pariser-operaen i januar og måtte derfor aflyse flere aftaler; han stillede dog en mulig optræden til foråret i udsigt. I hast måtte et andet program stilles på benene, men koncerten gik åbenbart dårligt, og da også 2. koncert blev ramt af forhindringer i form af sygdom på solist-siden, var foreningens økonomiske situation så dårlig med et underskud på 1063,26 Kr., at man ikke mere kunne tænke på en indbydelse til Saint-Saëns, og endog måtte udskyde sæsonens tredje koncert til efteråret 1888, da man ikke ville risikere noget ved den store konkurrence, som den nordiske musikfest i sommeren 1888 let kunne forårsage. Ydermere forudså man at måtte nøjes med to koncerter i sæsonen 1888/89. Dette sidste blev dog ikke tilfældet; udover to koncerter med orkester kunne sæsonen byde på en kammermusik-koncert. Otto Malling advarede senere mod at arrangere kammermusik-koncerter, som han anså for absolut skadelige for foreningen; men sammen med de to store koncerter fik den succes. Sæsonen sluttede dog med et underskud på 330 Kr., som bestyrelsen dækkede, og det hævdedes, at repertoiret for sæsonen 1889/90 ikke skulle holdes strengt efter lovenes betoning af ny musik under hensyntagen til foreningens vanskelige situation.

For at stabilisere økonomien, og for at kunne imødekomme blot nogle af den værdsatte dirigent Otto Mallings ønsker om opførelse af større, krævende værker, oprettedes i løbet af foråret og sommeren 1889 en garantifond i Koncertforeningen med parter på indtil 50 Kr. hver af en sæsons eventuelle underskud og med privatpersoner – hovedsagelig medlemmer af bestyrelse og repræsentantskab – som garanter. Imidlertid gav næste sæson overskud, så at der ikke straks blev brug for fonden; tilmed kunne man tilbagebetale gælden til bestyrelsen. Yderligere kunne man i sæsonens løb tage den rummeligere store sal i det nye Concertpalæ i brug; at den straks blev et søgt koncertsted, viser en henvendelse i november 1890 til Concertpalæets ledelse om at træffe foranstaltninger til, at de fire foreningers koncerter ikke skulle træffe sammen i samme uge, hvilket åbenbart var sket.

Mallings ønsker om opførelse af større værker omfattede for sæsonen 1890/91 værker som Berlioz' *La Damnation de Faust* komplet, Lange-Müller's Udstillingskantate 1888 og Verdi's Requiem. Af økonomiske grunde vedtog bestyrelsen dog at udskyde Verdi's Requiem til næste sæson til fordel for en (billigere) kammermusik-koncert; i løbet af sæsonen blev også Lange-Müller's kantate udskudt. Mallings forslag til større værker i sæsonen 1891/92 omfattede Lange-Müller's Udstillingskantate 1888, Sullivan's *Den gyldne Legende* og Verdi's Requiem, og han begrundede det med, at man på grund af de bevægede musikalske foreningsforhold burde gøre en ekstra indsats for at give Koncertforeningen en fremskudt plads; ved tre store orkesterkoncerter burde der løbes en økonomisk risiko, som en forventet medlemstilgang ville kunne af-

balancere. Denne gang gik bestyrelsen ind på Mallings tanker; men da omkostningerne ved den første koncert var betydelige (i Lange-Müller's kantate medvirkede damer fra Musikforeningens kor, Sangforeningerne »Odeon« og »Arion« foruden Koncertforeningens eget kor, ialt 250 korsanger), og da den forventede tilgang af nye medlemmer var udeblevet, modtog Koncertforeningens bestyrelse følgende brev fra Otto Malling:

»Jeg tillader mig herved at meddele Bestyrelsen, at jeg med denne Saisons Slutning ønsker at træde tilbage fra min Function som Foreningens Dirigent. Min af anden Virksomhed stærkt optagne Tid tillader mig ikke længere at offere mig for det store Arbejde, som Foreningens Virksomhed kræver, en Virksomhed, som nu i saa lang en Aarrække har lagt Beslag paa min Tid og mine Kræfter, og til hvilken den materielle Løn eller den Paaskjønneelse Publikum viser den, ikke staar i Forhold. Naar jeg desuagtet har ydet den mit Arbejde i 18 Aar, vil Bestyrelsen og Publikum vistnok ikke finde det unaturligt, at jeg nu anser det for min Pligt at concentrere min Virksomhed paa de øvrige Sider af min Gjerning. Jeg tilføjer at denne Beslutning er tagen efter lang Overvejelse og maa realiseres hvad enten Resultatet af denne Saison er gunstigt eller ikke.

Jeg haaber at Bestyrelsen vil støtte mig i at give de 2 resterende Concerter efter den Plan, som er billiget ved Saisonens Begyndelse, dog maa jeg bemærke, at det maa gjøres mig muligt at træde tilbage *uden* at Foreningens Garanter komme til [at] dække det mulige Underskud, som denne Saison sandsynligvis vil medføre; fremkommer et saadant, maa enten jeg eller Bestyrelsen med mig dække det; skulde Garanterne gjøre det, kunde de med Rette forde, at jeg ikke trak mig tilbage førend deres Udlæg var dækket, og herpaa kan jeg ikke indlade mig.

Jeg meddeler Bestyrelsen denne min Beslutning saa tidligt, for at den kan have god Tid til at overveje Sagen; jeg henstiller til den, hvorvidt den finder det hensigtsmæssigt at meddele Medlemmerne den nu eller senest paa sidste Concert Program; dog tror jeg det ikke rigtigt at bringe den videre forinden et Bestyrelsesmøde har været afholdt. Hvad Foreningens videre Skjæbne angaar, da troer jeg at et Regjeringsskifte bedst vil kunne motivere en saadan Omordning af Foreningens Formaal og Virkemaade, som efter de nuværende Forhold er nødvendige. Da Foreningen kom frem, brød den Bresche i den dengang herskende musikalske Stilstand; senere har det musikalske Liv udfoldet sig saaledes, at det nu staar mig klart, at Foreningen maa søge sig andre Virkefelter.

Jeg bringer herved Foreningens Bestyrelse og Repræsentantskab min hjerteligste Tak for trofast Samarbejde i de mange Aar.

Kjøbhv. d 11 Novb: 1891

ærb.

Otto Malling

Her talte musikerens interesser imod de økonomiske muligheder. De to modpoler syntes næppe at kunne forenes; men det ville være skæbnesvangert for Koncertforeningen, hvis Malling realiserede sin beslutning, og på gentagne opfordringer indvilligede han i foråret 1892 i at blive som dirigent under den forudsætning, at de fornødne midler til en sæsons tre orkesterkoncerter kunne tilvejebringes inden sæsonens start. Men Malling havde i sit brev skåret dybt ind til problemets kerne: de forandrede vilkår i det københavnske musikliv. Og da der i foråret 1892 udstedtes et nyt forbud fra Cultusministeriet mod benyttelse af de kongelige operasangere som solister – et forbud, der var uigenkaldeligt trods samlet henvendelse med protest fra Koncertforeningen, Musikforeningen og Cæciliaforeningen, og da blandt andet de således ændrede vilkår i foråret 1893 resulterede i et stort underskud, på hvilket en indgiven an-

søgning om statshjælp ikke kunne hjælpe øjeblikkeligt, da den først skulle igennem årelang forhandling i rigsdagen – en forhandling, der med sin offentlighed ville skade foreningens renommé, så kom det til en diskussion i bestyrelsen om, hvorvidt man skulle fortsætte virksomheden i en anden retning end hidtil, eller man hellere skulle nedlægge sit mandat og overlade til repræsentantskabet at træffe beslutning om Koncertforeningens fremtid. I løbet af sommeren 1893 var medlemstallet sunket til 714, og da bestyrelsen derfor ikke så sig i stand til at forelægge et balancerende budget for den kommende sæson, men yderligere gældsforøgelse tværtimod måtte påregnes, udformedes på et bestyrelsesmøde den 18. september 1893 i Jakob Fabricius' hjem, hvor Koncertforeningen i sin tid var blevet stiftet, følgende erklæring om bestyrelsens afgang:

»Da det i Løbet af de sidste Aar har vist sig at Foreningens Medlemsantal ikke er talrig nok til at dens Virksomhed kan ledes uden Risiko i den Retning og i det Omfang, hvori den nuværende Bestyrelse og Dirigent nu i 19 Aar har ledet den – saa har Bestyrelsen, da den ikke længere tør paatage sig nævnte Risiko og ikke ønsker at arbejde under en eventuelt forandret eller indskrænket Virksomhed, forment at maatte træde tilbage og overlade Repræsentantskabet at bestemme, hvorvidt Virksomheden skal fortsættes af en anden Bestyrelse og under andre Former eller ganske indstilles. Bestyrelsen undlader ikke samtidigt at betone at en medvirkende Aarsag til denne dens Beslutning er Forbudet mod Benyttelse af Theatrets Sangere, idet dels Forskrivning af de udenlandske Sangere af Rang, som Foreningens Formaal (Fremførelse af store nye inden- og udenlandske Arbejder) kræver, medfører en altfor stor Udgift for Foreningen og det dels maa anses for uheldigt at skulle nødes til at opføre danske Arbejder under Medvirkning af fremmede Sangere.«

Repræsentantskabet indkaldte til ekstraordinær generalforsamling den 25. september 1893 i Studenter-Sangforeningens lokale. Her gav Jakob Fabricius den ovenfor omtalte oversigt over Koncertforeningens virksomhed, og her vedtoges det ved afstemning, at Koncertforeningen skulle opløses. En likvidationskommission nedsattes for at realisere foreningens aktiver, og på kommissionens andet og sidste møde den 16. december 1893, hvor også repræsentantskabet var til stede, kunne Fabricius oplyse, at aktiverne (et klaver, et sæt klokker benyttet i Sullivan's *Den gyldne Legende*, samt foreningens node-arkiv) var solgt og alle fordringer betalt; restbeløbet på 196,88 Kr. ville man anmode foreningens mangeårige dirigent, professor Otto Malling, om at modtage.

Særlig interesse knytter sig til Koncertforeningens node-arkiv, som havde kostet foreningen ca. 12.000 Kr. Det overdroges sammen med den ovenfor omtalte node-protokol til det store kongelige Bibliotek for 1000 Kr.; her ville det blive opbevaret under navn af *Koncertforeningens Arkiv*. Det indeholdt ca. 150 partiturer af nyere værker foruden orkester- og korstemmer samt klaverudtog. Og det skulle således for fremtiden gøres frugtbringende for det offentlige og private musikliv og bevare foreningens navn og virksomhed i velvilig erindring [11].

11. Overdragelsen af node-arkivet bekræftes af Det kgl. Biblioteks kassebog for 1890–1910 (KBs Arkiv nr. B 5), og af protokollen over »Indkøb hos Private og Antikvarer« (ibid. nr. F 25), hvor post 163 af 1/12 1893 lyder: »Koncertforeningens Arkiv af Mu-

Denne samling af partiturer og opførelses-materiale må vel anses for at være bibliotekets første større samling af sin art. Omkring 20 år senere blev den katalogiseret i seddelkartoteket, idet der for de omhyggeligt optalte stemmesæts vedkommende refereredes til *Koncert-Foreningens Arkiv* og til de numre, som de havde i foreningens node-protokol [12]. Men medens bibliotekets interesse i partiturerne var åbenbar, synes samlingen af opførelses-materiale endnu ikke at have passet rigtigt ind i bibliotekets virke. Som følge heraf tilbød man den 14. maj 1917 Musikforeningen at købe arkivets stemmesæt [13], mens orke-

sikalier, indeholdende Partiturer, Orkesterstemmer, Korstemmer og Klaverudtog... 1000,00 Kr.»

I likvidationskommissionens skrivelse af 16. oktober 1893 til biblioteket hedder det, at »Arkivet indeholder Blomsten af den udenlandske Musik fra de seneste Aartier. Som det af medfølgende specificerede Katalog fremgaar, ere alle Hovedkomponisterne i Udlandet repræsenterede... desuden de mest fremragende nordiske Komponister, alle med Arbejder fra den nye og nyeste Tid. Af Partiturer med tilhørende Klaverudtog, Orkester- og Korstemmer findes c. 150, desuden c. 50 Værker for Kor a capella eller Sang, c. 50 danske Værker i Orkesterstemmer, endelig c. 150 Klaverpartiturer af inden- og udenlandsk Musik, baade for Koncertsalen og Operaen.

Denne rige Samling, der repræsenterer en Indkjøbspris af imellem 10 og 12.000 Kroner, formene vi bør blive her i Landet og saavidt muligt ikke realiseres i Udlandet.

Vi tilbyde derfor det store kgl. Bibliothek hele Arkivet for 1000 Kroner, hvilken Sum omtrent udgjør Koncertforeningens Gæld.

Ved at faa Plads i Bibliotheket vil denne Samling kunne gøres frugtbringende for vort Musikliv, offentlig og privat, og ved at opbevares som en særlig Samling under Navn af »Koncertforeningens Samling«, vil den ligeledes redde Foreningens Navn og Virksomhed fra Forglemmelse.

Ærbødigst

Jakob Fabricius
Axel Prior

Angul Hammerich
P. Schöning

Otto Malling
J. D. Sørensen«

- Den 24/10 1893 udbad overbibliotekar Chr. Bruun sig ministeriets billigelse af købet af samlingen til biblioteket, »der efterhaanden er blevet godt forsynet med den noget ældre Tids store Komponisters Værker, men ikke i nogen højere Grad har kunnet anskaffe sig den nyeste Tids fremragende Komponisters Værker.« Han ansaa det for »en Pligt at »redde« Samlingen, hvis der er Mulighed for at gjøre det«, og anførte til prismæssig sammenligning, »at 7 Operaer af Wagner i Partitur have kostet, uindbundne, 840 Kr., og at den nye store Hovedudgave af Mozarts Værker, som Bibliotheket ejer, koste, uindbunden, 1144 Reichsmark.« Yderligere ansøgte han om 485 Kr. på tillægsbevillingslov til reoler til opstilling af noderne. Den 16/11 approberede ministeriet købet, den 17/11 accepterede biblioteket købet over for likvidationskommissionen, der takkede skriftligt den 21/11 (jvf. KBs journalsager nr. 1619 samt Chr. Bruun's Registrant over Journalsager, Nyere Række 1861–1901 nr. 1619, KBs Arkiv nr. A 2).
12. Jvf. *Oversigt over Det Store Kongelige Bibliotheks Musikkataloger* (KBs Arkiv nr. E 115), der på sidste side anfører som særskilte kataloger »Fortegnelse over N. W. Gades efterladte Samling af hans trykte Kompositioner« samt »Fortegnelse over Koncertforeningens Arkiv« med følgende blyants-tilføjelse: »Koncertforeningens Arkiv er nu (1913) indført i den alm. Musikkatalog og kan ses der.«
 13. Det kgl. Bibliotheks journalsager nr. 3174, hvor det i overbibliotekar H. O. Lange's brev af 14/5 1917 til Musikforeningens formand, professor Angul Hammerich, bl. a. hedder: »Da det mere og mere er blevet tydeligt, at dette store Arkiv af Kor- og Orkesterstemmer ikke hører hjemme i et Bibliothek, idet dets Benyttelse maa være helt andre

ster- og klaverpartiturer opstilledes blandt bibliotekets øvrige noder. Det er dog usikkert, om denne overdragelse blev virkeliggjort [14], og Koncertforeningens noder figurerer ikke i den *Fortegnelse over Musikforeningens Musikaliesamling afskrevet efter det efter Komponisterne ordnede Kartotek*, som den 15/12 1934 sendtes til biblioteket som et led i forhandlingerne om Musikforeningens ophør og salget af dens nodesamling [15]. Imidlertid er katalogsedlernes angivelser om stemmesæt senere blevet overstreget med blyant, og opførelses-materialet findes nu som en del af den store nodesamling, der stammer fra Musikforeningen, og som sammen med arkiverne fra Cæciliaforeningen, Dansk Koncertforening, Casino og Dagmarteatret dannede grundlaget for bibliotekets orkesterbibliotek, der stiftedes i 1945 [16].

Regler undergivne, og da det fylder ikke mindre end 18 Meter løbende Hylde, har jeg ment at burde afhænde denne i sig selv meget værdifulde Samling, saa at den kan blive opbevaret i en Institutions Værge, hvor den kommer sammen med beslægtede Sager, og hvor den vil kunne gjøre større Nytte i vort Musikliv. . . . Forsaavidt der også findes Partiturer, vilde jeg dog forbeholde Bibliotheket disse, da saadanne udmærket passe ind i Bibliothekets store Musiksamling.»

14. På et møde den 7/9 1917 i Musikforeningens bestyrelse, hvori deltog Angul Hammerich, Anton Svendsen og Carl Nielsen, vedtoges det, at Musikforeningen først skulle foretage en ordning og ny katalogisering af sit eget bibliotek og derefter tage beslutning om det foreslåede køb (jvf. protokol over Musikforeningens Administrations Møder, Oktober 1860 til Maj 1927, Det kgl. Bibliotek, Musikforeningens Arkiv kapsel 58; en protokol over senere afholdte møder findes ikke i arkivet).
15. Disse forhandlinger, som strakte sig fra 1932 til 1937, fremgår af skrivelser, som opbevares dels på Det kgl. Bibliotek (Journalsager nr. 4758a, se 4248) dels på Rigsarkivet (Undervisningsministeriets 2. Departement, Journal nr. 1718/45, hvoriblandt den omtalte fortegnelse findes i original samt kopi med bibliotekets bemærkninger.). I sæsonen 1933–34 genoptog Musikforeningen sit virke i et samarbejde med Det kgl. Kapel og Dansk Filharmonisk Selskab under navn af »Koncert-Sammenslutningen«; men i foråret 1935 indstillede den definitivt sin virksomhed, knap 3/4 år før den ville have kunnet fejre sit 100 årige jubilæum. I 1937 købte Undervisningsministeriet Musikforeningens nodesamling; en del partiturer, fortrinsvis ældre danske værker i manuskript, overtoges af Det kgl. Bibliotek for 500 Kr., medens resten gik til Musikkonservatoriet.
16. Se *Information om nordisk musikforskning II* (København juni 1969) side D 15. – Ifølge Musikafdelingens Accessionskatalog (KBs Arkiv nr. F 7a) indgik i april 1945 en samling på ca. 1350 numre af Musikforeningens noder som gave fra Musikkonservatoriet. Nummereringen af samlingen, der bygger på Musikforeningens egen katalogisering, strækker sig med en del overspringelser fra nr. 1 til 1534; heri findes Koncertforeningens noder dels spredt i sidste halvdel, men med en samlet kerne fra nr. 1350 til 1477, dels indført på numre, der dækker værker, hvortil Musikforeningen selv ejede noder, eventuelt blot i form af orkester- eller klaverpartitur. Under forudsætning af, at det omtalte salg i 1917 af Koncertforeningens opførelsesmateriale til Musikforeningen ikke blev virkeliggjort, har biblioteket altså selv foretaget sammenlægningen af de to foreningers node-arkiver. Koncertforeningens node-protokol må da være overgivet Musikforeningen af biblioteket til orientering, eventuelt i forbindelse med forhandlingerne om det foreslåede salg. – Musikforeningens nummerering synes oprindeligt fastlagt i anledning af udgivelsen af en trykt fortegnelse: *Musikforeningens Musikaliesamling. Januar 1857. Kjøbenhavn. Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri*, der med enkelte overspringelser dækker numrene 1–572 og videreføres af et ligeledes trykt første supplement i januar 1865 med numrene 573–709; i begyndelsen af 1886 omfat-

Koncertforeningens node-protokol belyser på sin egen måde foreningens repertoire og musikalske linie. Musikalierne er ordnet dels i et alfabetisk register og dels i fem grupper, der ifølge de ved en del af værkerne angivne opførelsesdatoer synes ført i accessionsorden:

A.	Partiturer, med tilhørende Klaverudtog og Stemmer (152 numre)	Side 1
B.	Værker for Sang og Klaver eller Sang a capella (60 numre)	– 25
C.	Værker, hvortil Stemmerne haves, medens Partiturerne tilhøre vedk. Komponist eller Andre (43 numre)	– 33
D.	Andre Klaverudtog end de under A. og B. nævnte (152 numre)	– 41
Tillæg:	Opførte Værker, hvortil Noderne ere laante el. leiede (36 værker)	– 53
Register:	Alfabetisk efter Komponisternes Navne	– 59

I grupperne A–D er enkelte numre underdelt, mens andre er oversprunget; endvidere er enkelte angivelser om musikulier overstreget eller betegnet »udgaar«, hvilket sikkert er sket i 1893 i forbindelse med overdragelsen til Det kgl. Bibliotek og derfor ikke har betydning her. Tillægget synes ikke komplet, idet der mangler angivelser vedrørende 14 opførte værker især fra de sidste tre års koncerter; f. eks. lejedes noder til Verdi's Requiem for 400 Francs. I forhold til nedenstående fortegnelse over koncert-repertoiret omfatter grupperne:

	Opførte værker	Uopførte værker
A:	89 (90)	65
B:	23 (26)	32 (33)
C:	41	1
D:	6 (13)	109 (112)
	159	207
Tillæg:	36	
Uregistreret:	14	
	209	

idet nogle værker er registreret i flere grupper, hvilket belyses af tallene i parentes. I repertoire-fortegnelsen nedenfor er til orientering medgivet numrene fra Koncertforeningens Arkiv; desuden anføres eventuelt nummer i Musikforeningens Arkiv, hvor opførelses-materialet nu findes.

I sit ovenfor citerede referat af den ekstraordinære generalforsamling skriver Angul Hammerich om Koncertforeningens opløsning [17], at »Ingen kunde tro, at Enden allerede var der. I Virkeligheden viser det sig da ogsaa, at det netop er for at undgaa en langsom Hentæren, for »at dø i Skjønhed«, at Foreningen har taget den stoiske Beslutning allerede nu at søge til Nirwana. Hellere end at indrette sig paa smaa Kaar, hellere end at svinge sin Fane, vil den gjøre en hurtig Ende paa det Altsammen.« Og efter at have omtalt foreningens betydning for den nye musik fortsætter han:

tede Musikforeningens arkiv ca. 1150 numre (jvf. Hammerich: *Musikforeningens Historie* . . . s. 151), som er registreret i håndskrevne node-protokoller (Kgl. Bibliotek, Musikforeningens Arkiv kapsel 8–10).

17. *Nationaltidende* den 26. september 1893.

»At Foreningen alligevel nu er bragt i en Situation, der er uholdbar og tvinger den til at opgive sit Bo, skyldes i det Væsenlige Forhold, der ligge udenfor den selv, dels en stadig voxende Konkurrence, dels Udviklingen i det Hele. Siden Foreningens Stiftelse er der kommet de *filharmoniske Koncerter* til, desuden *Folkekoncerterne*, der med deres gratis Assistance og deres Minimalpriser ere blevne en Faktor i det københavnske Koncertliv, som Alle komme til at føle, fremdeles har jo *Musikforeningen* selv mere og mere taget den nyere Koncertliteratur op til Behandling og derved gjort Pladsen endnu mere snæver for sin yngre Kollega. Endvidere er der den store Vanskelighed, det kgl. Theater har beredet alle Arter af Koncerter ved at forbyde Operasangernes Assistance. Endelig synes det jo hele Verden over, som om Musiklivet antager mere demokratiske Former, indretter sig paa en mere bred og folkelig Basis. »Foreningernes« Guldalder er utvivlsomt omme, – naar de da ikke have et ganske specielt Særformaal som f. Ex. *Cæciliaforeningen* –, Udviklingen gaaer henimod frie, af en Enkelt eller Enkelte startede Koncertforetagender, baarne oppe af det eller det Navn som Dirigent. Saaledes gaaer det andet Steds – den store Musikforening i Hamborg har ifjor maattet lukke i Konkurrencen med Hans v. Büllows Orkesterkoncerter – og saaledes vil det ogsaa gaa her til Lands. Koncertforeningen er den første Faldne paa Valen.«

At Hammerich skulle få ret i denne profeti, har eftertiden set. Ikke mindst i det 20. århundrede er talrige musikforeninger sygnet hen eller helt bukket under, især i konkurrencen med den store, nye koncertgiver: Radioen. Således gik det også i 1931 (1935) selve den hæderkronede »Musikforeningen«, af hvis historie Hammerich selv skrev første del. Rent øjeblikkeligt medførte Koncertforeningens ophør imidlertid en opblomstring af i hvert fald to andre foreninger, omend på forskellig front. Cæciliaforeningen, der jo også var en forening baseret på et kor, synes at have optaget en del af Koncertforeningens medlemmer, idet medlemstallet i begyndelsen af 1890-erne steg pludseligt fra 426 i 1890 til 1226 foruden expektanter i 1894 [18]. Og i Musikforeningen tog den allerede tiltagende opførelse af ny musik fart efter 1893 [19]. Som ovenfor nævnt opførte man nu værker, som før havde været Koncertforeningens speciale, idet man til dels drog nytte af den ophørte forenings værdifulde nodearkiv. Som Koncertforeningen i 1874 på en måde var udsprunget af Musikforeningen, vendte den således tilbage til sit udspring og fornygede det. Denne udvikling i Musikforeningens program-politik forstærkedes af et samtidigt dirigentskifte, idet Emil Hartmann, der efter Gades død i 1890 midlertidigt havde overtaget dirigenthvervet, i 1893 afløstes af en musiker, der i højere grad var den nye tids mand: Franz Neruda. Med ham som fører gik Musikforeningen fremtiden imøde som førende koncertinstitution i det københavnske musikliv.

Og ligesom grokraften og livsviljen i dette musikmilieu i årene efter 1874 var blevet understreget ved dialogen mellem Musikforeningen og den nye tids bannerfører: Koncertforeningen, således gentog forholdet sig en generation senere, måske blot med mere bevidst nationalt sigte. I 1901 stiftedes en ny musikforening af bl. a. komponisterne P. E. Lange-Müller, Otto Malling, Carl

18. Carl Thrane: *opus cit.* side 218.

19. Torben Schousboe: *Koncert-repertoire i Musikforeningen i København 13/3 1886–14/4 1931* (1966, stencileret).

Nielsen, Louis Glass, Gustav Helsted og Vilhelm Rosenberg, af hvilke de to første med vægt kunne føre traditionen fra Koncertforeningen videre i det 20. århundrede i det nye supplement og korrektiv til Musikforeningen: »Dansk Koncertforening«.

Kompositioner opført i Koncertforeningen 1874–1893

Såvidt muligt er kompositionsåret angivet for de enkelte værker. I skarp klamme angives musikaliernes numre i *Koncertforeningens Arkiv* og *Musikforeningens Arkiv*. Opførelsesdatoer er i parentes suppleret med nummeret på den pågældende koncert samt eventuel angivelse af opførelse for første gang i Danmark.

BARGIEL, WOLDEMAR (1828–1897)

3 *Frühlingslieder* op. 35 for 3-st. Damekor og Piano. [KF: B 4]

Ons 5/5 1875 (3). Lø 24/3 1877 (10)

3 *Neue Frühlingslieder* op. 39 for 3-st. Damekor og Piano.

[KF: B 19; Mf 1422]

Lø 24/4 1880 (19; nr. 2 og 3: 1. g.)

Nr. 1 »Maienglöcklein«: Lø 4/5 1878 (13; 1. g.)

Medea op. 22. Overture. [KF: Tillæg; Mf 753]

Lø 27/1 1877 (9; 1. g.)

BARNEKOW, CHRISTIAN (1837–1913)

Sange af Z. Topelius for Damekor og orkester. [KF: C 31; Mf 1395]

Lø 7/2 1885 (34; 1. g.)

Ældre franske Melodier, udsat for Damestemmer (Kor og Soli)

med Piano (Chansons populaires I–II, Brunettes

I–III, Chansons à danser I–II). [KF: B 53; Mf 1453]

Ma 23/1 1893 (58; 1. g.)

BARTHOLDY, JOHAN (1853–1904)

Vagabundus for Bas-Solo med Orkester op. 6 (1880). [KF: C 13; Mf 1393]

Lø 142 1880 (18; 1. g.)

BEETHOVEN, LUDWIG van (1770–1827)

Egmont op. 84. Overture. [KF: Tillæg, D 41; Mf 32]

Lø 6/5 1876 (7)

Fidelio op. 72. Kvartet og Terzet. [KF: Tillæg; Mf 31 A]

Lø 25/11 1876 (8)

Koncert c-moll op. 37 (1800) for Piano og Orkester. [KF: A 63; Mf 43]

Lø 23/2 1884 (31)

BENDIX, VICTOR EMANUEL (1851–1926)

Præludium, Menuet og Marsch, op. 15 for Orkester. [KF: C 19; Mf 1385]

Lø 19/2 1881 (21; 1. g.)

Symfoni nr. 2 D-dur op. 20 (1888) *Sommerklange fra Syd-Rusland*.

[KF: C 38, »hos Komponisten«; (Mf 1152)]

Lø 28/1 1888 (43; 1. g.)

BERLIOZ, HECTOR (1803–1869)

La Damnation de Faust. Dramatisk Legende for Soli, Kor og Orkester

op. 24 (1846). [KF: A 133, D 6; Mf 1363]

1.–2. del: Ma 31/3 1890 (50; 1. g.)

Hele værket ÷ scene 9–10 og 15–17; Ti 11/11 1890 (51; 3.–4. del: 1. g.)
Songe de Faust for Kor og Orkester, *Sylfedans*,
Mefisto's Serenade: Lø 8/12 1888 (45; nr. 1 og 3: 1. g.)
Le Carneval romain, Ouverture op. 9 (1844). [KF: A 27; Mf 1417]
 Lø 4/12 1875 (5; 1. g.)

BIZET, GEORGES (1838–1875)

Udvalg af suiten *L'Arlesienne* (1872): Prélude, Adagietto, Carillon.
 [KF: Tillæg; (Mf 984–985)].
 Lø 23/2 1884 (31)

BRAHMS, JOHANNES (1833–1897)

Gesang der Parzen op. 89 (1882) for 6-st. Kor og Orkester. [KF: A 104; Mf 1204]
 Lø 23/2 1884 (31; 1. g.)
 Koncert for Violin og Orkester D-dur op. 77 (1878). [KF: A 88; Mf 1350]
 Lø 18/3 1882 (25; 1. g.)
 Kvartetter for Solostemmer og Piano, op. 31 (1859–1863). [KF: B 40]
 Ma 23/1 1893 (58; 1. g.)
Marienlieder op. 22 (1859) for Kor a capella. [KF: B 34; Mf 1450]
 Ma 10/2 1890 (49)
Ein deutsches Requiem op. 45 (1861–1868). [KF: A 70; Mf 729]
 To 14/4 og Fre 15/4 1881 (22; 1. g.). To 6/4 1882 (26)
 2 Sange for Damekor med Akkompagnement af 2 Horn og Harpe,
 op. 17 nr. 3–4 (1860). [KF: B 3; Mf 1091]
 Ons 5/5 1875 (3)
 Sange for Damekor, op. 44 nr. 2, 6, 8, 4 (1859 og 1863).
 [KF: B 28; Mf 1469]
 To 6/11 1884, (33; 1. g.). Lø 20/10 1888 (44)
Schicksalslied op. 54 (1871) for Kor og Orkester. [KF: A 1; Mf 1212]
 Ti 1/12 1874 (1; 1. g.). Lø 4/5 1878 (13). Lø 8/12 1888 (45)
Sieben Lieder op. 62 (1874 for 4–6-st. Kor a capella. [KF: B 39; Mf 1457].
 Nr. 1 Rosmarin, nr. 2 Von alten Liebesliedern.
 Ma 10/2 1890 (49)
 Symfoni nr. 2 D-dur op. 73 (1877). [KF: A 48; Mf 1066]
 Lø 16/11 1878 (14; 1. g.)
 Tragisk Ouverture, op. 81 (1880–81). [KF: A 115; Mf 1033]
 Lø 22/1 1887 (40)
Zigeunerlieder for 4 Solostemmer og Piano op. 103 (1887)
 nr. 1, 2, 3, 7, 6, 8, 9. [KF: B 38]
 Lø 2/2 1889 (46; 1. g.). Ti 13/1 1891 (52)

BRINK, JULES ten (1838–1889)

Concerto caractéristique for Violin med Orkester. [KF: A 129; Mf 1429]
 Lø 28/1 1888 (43; 1. g.)

BRUCH, MAX (1838–1920)

Arminius (Slaget). Oratorium op. 43 (1878). Præstindens Arie.
 [KF: A 150; Mf 1432]
 Ma 9/11 1891 (54)
 Fantasi for Violin, Harpe og Orkester op. 46 (1880). [KF: A 152; Mf 1451]
 Ma 9/11 1891 (54)
Hebräische Gesänge for Kor og Orkester (1888). [KF: A 138; Mf 1381]
 Lø 16/11 1889 (48; 1. g.)
 Koncert for Violin med Orkester nr. 1 op. 26 g-moll. [KF: C 43; Mf 747]
 Lø 22/1 1887 (40)

Das Lied von der Glocke for 4 Soli, Kor og Orkester op. 45 (1879).

[KF: A 55; Mf 1366].

Lø 24/4 1880 (19; 1. g.). Lø 19/2 1881 (21)

Schön Ellen. Ballade for Soli, Kor og Orkester op. 24 (1867). [KF: A 130; Mf 749]

Lø 28/1 1888 (43)

CHERUBINI, LUIGI (1760–1842)

Medea (1797). Overture. [KF: Tillæg; Mf 96, 587]

Lø 4/3 1876 (6)

COWEN, Sir FREDERIC HYMEN (1852–1935)

Sleeping Beauty (Tornerose) for Soli, Kor og Orkester (1885).

[KF: A 146; Mf 1439]

To 16/3 1893 (59; 1. g.)

DVOŘÁK, ANTONIN (1841–1904)

Piano-Kvintet op. 81 (1887). [KF: Tillæg]

Lø 2/2 1889 (46; 1. g.)

Slavisk Rhapsodi for Orkester op. 45 nr. 1 D-dur (1878).

[KF: A 87; Mf 1353]

Lø 18/3 1882 (25; 1. g.)

FABRICIUS, JAKOB (1840–1919)

En Vaarnat for Tenorsolo, Damekor og Orkester op. 4. [KF: C 6; Mf 1461]

Lø 4/3 1876 (6; 1. g.).

GADE, AXEL WILHELM (1860–1921)

Koncert for Violin med Orkester nr. 1 d-moll (1889). [KF: Tillæg]

Lø 16/11 1889 (48; 1. g.)

GADE, NIELS WILHELM (1817–1890)

Aarstidsbilleder for Soli, Damekor og 4-hændigt Piano op. 51 (1871).

[KF: B 50; Mf 878]

Ti 13/1 1891 (52)

Efterklang af Ossian. Overture for Orkester op. 1 (1840). [KF: Tillæg; Mf 139]

Lø 8/11 1879 (17)

Hamlet. Koncertouverture for Orkester op. 37 (1860–61).

[KF: Tillæg, A 151; Mf 647, 1433]

Lø 25/11 1876 (8). Ma 9/11 1891 (54)

Symfoni nr. 8 h-moll, op. 47 (1869–71). [KF: A 127; Mf 856]

Lø 20/2 1886 (37)

Trio for Violin, Piano og Violoncel, F-dur op. 42 (1863). [KF: Tillæg]

Ti 13/1 1891 (52)

GLINKA, MIKHAIL IWANOWIČ (1804–1857)

Kamarinskaja. Fantasi for Orkester over to russiske Folkemelodier (1848).

[KF: A 14; Mf 1354]

Lø 6/5 1876 (7; 1. g.)

La vie pour le Zaar. Overture (1836). [KF: A 6; Mf 1388]

Ti 1/12 1874 (1; 1. g.)

GODARD, BENJAMIN (1849–1895)

Concertino romantique for Violin og Orkester op. 35. [KF: A 69; Mf 1408]

Lø 27/11 1880 (20; 1. g.). Lø 19/11 1881 (23)

- Le Tasse. Symphonie dramatique*, for Soli, Kor og Orkester op. 39 (1878).
[KF: D 65]
Lø 1/12 1883 (30)
- GOETZ, HERMANN (1840–1876)
Nenie for Kor og Orkester op. 10 (1874). [KF: A 68; Mf 1065]
Lø 27/11 1880 (20; 1. g.)
- GOLDMARK, KARL (1830–1915)
Dronningen af Saba. Opera (1875). Nr. 2: Indtogsmarch, for Kor og Orkester, op. 27. [KF: A 105, D 89; Mf 1368]
Lø 20/10 1888 (44; 1. g.)
Sakuntala. Ouverture, op. 13 (1865). [KF: A 29; Mf 927]
Lø 5/4 1879 (16; 1. g.). Lø 23/3 1889 (47)
- GOUNOD, CHARLES (1818–1893)
Gallia. Lamentation for Sopransolo, Kor og Orkester. [KF: A 34; Mf 1365]
Ti 1/12 1874 (1; 1. g.). Lø 3/4 1875 (4). Lø 5/4 1879 (16)
La matinée dans la montagne for Soli og Kor. [KF: A 86b; Mf 1352, 1470]
Lø 11/2 1882 (24)
La Nuit for Tenorsolo, Kor og Orkester. [KF: A 20; Mf 1359]
Lø 4/12 1875 (5; 1. g.). Lø 6/5 1876 (7). Lø 20/3 1886 (38)
Messe solennelle de St. Cécile (1855): Credo, Agnus Dei og Gloria, for Soli, Kor og Orkester. [KF: A 118; Mf 1474, 1497]
Lø 20/3 1886 (38)
Noël for Soli og Damekor. [KF: A 86 a; Mf 1351]
Lø 11/2 1882 (24). Lø 20/3 1886 (38)
Roméo og Julie (1867): Indledning og Prolog, for Kor. [KF: A 23; Mf 1358]
Lø 4/12 1875 (5; 1. g.). Lø 4/5 1878 (12)
Tobias. Oratorium for 4 Soli, Kor og Orkester (1866). [KF: A 43; Mf 1447]
Lø 1/12 1877 (11; 1. g.). Lø 14/4 1883 (29)
- GRANDJEAN, AXEL (1847–1932)
2 Sange (*Aften, Morgen*) for Kor og Orkester op. 41. [KF: C 42; Mf 1414]
Ti 24/3 1891 (53; 1. g.)
- GRIEG, EDVARD (1840–1907)
Den Bjergtagne for Barytonsolo, Strygeorkester og 2 Horn, op. 32 (1878).
[KF: A 96; Mf 1050]
Lø 14/4 1883 (29)
Foran Sydens Kloster for Soli, Damekor og Orkester, op. 20 (1870/71).
[KF: A 117; Mf 1498]
Ti 1/12 1874 (1; 1. g.). Lø 25/11 1876 (8). Lø 14/11 1885 (36)
Fra Holbergs Tid. Suite i gammel Stil for Strygeorkester, arr. af op. 40 (1884). [KF: Tillæg]
Lø 14/11 1885 (36; 1. g.)
I Høst. Koncertouverture (for 4-hændigt klaver 1866, for ork. 1874, rev. 1887; »opført første Gang ved Musikfesten i Birmingham Aug. 1888») op. 11.
[KF: A 131; Mf 1201, 1430]
Lø 8/12 1888 (45; 1. g.)
Koncert for Klaver og Orkester a-moll op. 16 (1868). [KF: Tillæg]
Lø 5/4 1879 (16)
Landkjøding for Mandskor, Barytonsolo og Orkester op. 31 (1872, rev. 1881). [KF: Tillæg, D 148; (Mf 1494)]
Lø 14/11 1885 (36; Studenter-Sangforeningen)
2 Melodier for Strygeorkester op. 34 (1880). [KF: C 16]
Lø 19/11 1881 (23; 1. g.)

Norske Stev komponeret for Barytonsolo, Strygeorkester og Horn. [KF: ÷]

Lø 5/4 1879 (16; 1. g.)

Scener fra *Olav Trygvason*, ufuldendt Drama af Bjørnstjerne Bjørnson,
for Soli, Kor og Orkester, op. 50 (1873, instrumenteret 1888). [KF: Tillæg]
Lø 16/11 1889 (48; 1. g.)

GRIMM, JULIUS OTTO (1827–1903)

An die Musik for Soli, Kor og Orkester op. 12 (1880). [KF: A 33; Mf 1444, 1471]
Lø 25/11 1876 (8)

GUIRAUD, ERNEST (1837–1892)

Suite for Orkester (1871). [KF: A 77; Mf 1399]
To 6/11 1884 (33; 1. g.)

HALLÉN, JOHAN ANDREAS (1846–1925)

Drømmen for Kor. [KF: B 49; Mf 1467]
Ti 13/1 1891 (52)

HAMANN, HOLGER (1874–1938)

Koncert for Piano med Orkester. [KF: ÷].
To 16/3 1893 (59; 1. g.)

HAMERIK, ASGER (1843–1923)

Koncertromance for Violoncel med Orkester op. 27 (1878).
[KF: A 57; Mf 1380]
Lø 24/4 1880 (19)
Nordisk Suite for Orkester nr. 1 op. 22 (1872). [KF: A 28; Mf 905]
Lø 4/5 1878 (13)

HÄNDEL, GEORG FRIEDRICH (1685–1759)

Udvalgte Arier og Kor af *l'Allegro, il Pensieroso ed il Moderato* (1740)
(sunget på tysk; arr. R. Franz). [KF: A 84; Mf 1371, 1455]
Lø 14/2 1880 (18). Lø 19/11 1881 (23; større udvalg)
Samson. Oratorium (1743), 1. og 3. Akt. [KF: A 21; Mf 221, 1503]
Lø 2/3 1878 (12; 1. g.; sunget på tysk)

HANSEN, ROBERT (1860–1926 = Emil Robert-Hansen)

Koncert for Piano med Orkester, a-moll (1885). [KF: C 35; Mf 1400]
Lø 7/2 1885 (34; 1. g.)
Phædra. Ouverture. [KF: C 23; Mf 1410]
Lø 23/2 1884 (31; 1. g.)
Suite for Orkester. [KF: C 37; Mf 1424]
Lø 12/11 1887 (42; 1. g.)
Symfoni i e-moll for Orkester. [KF: C 18; Mf 1386]
Lø 27/11 1880 (20; 1. g.)

HARTMANN, EMIL (1836–1898)

Vinter og Vaar. Digt af C. Hauch, komponeret for Kor og Orkester, op. 13.
[KF: A 47; Mf 857, 1427]
Lø 16/11 1878 (14). Lø 23/2 1884 (31)

HARTMANN, JOHAN PETER EMILIUS (1805–1900)

Billedtexter (Patient, Betids) for Kor og Orkester op. 73 II (1872).
[KF: C 10; Mf 1502]
Lø 27/1 1877 (9; 1. g.). *Patient*: Lø 22/2 1879 (15)

- Dauids 115de Psalme, 17de og 18de Vers komponeret for Soli, Kor og Orkester* (1871). [KF: C 29; Mf 855]
Lø 10/2 1883 (28)
- Den sørgende Jødinde* for Sopransolo, Damekor og Orkester (1844–75).
[KF: D 18]
Lø 1/12 1877 (11)
- Dryadens Bryllup* for Solostemmer, Kor og Orkester, op. 60 (1858).
[KF: Tillæg; Mf 654]
Lø 20/2 1886 (37)
- Festsang* for Soli, Kor og Orkester, komponeret til Koncertpalaiets
Indvielsesfest den 2/11 1889. [KF: ÷; (Mf 1501)]
Ma 31/3 1890 (50)
- Foraarssang* for Kor og Orkester op. 70 (1871). [KF: A 74; Mf 854]
Lø 27/11 1880 (20). Lø 2/4 1887 (41)
- Hakon Jarl* op. 40 (1857): Mellemaktsmusik (1838). [KF: C 4; Mf 1419]
Ti 9/3 1875 (2)
- Kantate ved Universitetets Firehundredaarsfest 1879 for Soli Kor og Orkester*, op. 75. [KF: Tillæg]
Lø 8/11 1879 (17). Lø 20/11 1886 (39) – begge gange
»med Assistance af Studentersangforeningen«.
- Koncertouverture i C*, op. 51 (1852). [KF: Tillæg; Mf 176]
Lø 24/4 1880 (19)
- Nat i Skoven* for Kor og Orkester (1859). [KF: C 28; Mf 1391]
Lø 1/12 1877 (11). Lø 22/2 1879 (15). Lø 12/11 1887 (42)
- Sange for Damekor (Aand og Hjerte, Fuglekvidder)*. [KF: A 83; Mf 1396]
Lø 19/2 1881 (21; 1. g.)
- Thrymskviden. Suite* for Orkester (op. 67, 1868). [KF: A 119, D 142; Mf 1387]
Lø 20/11 1886 (39; 1. g.)
- Zigeunermärchen* for Mezzosopran-solo, Kor og Orkester (1859).
[KF: C 27; Mf 655]
Lø 1/12 1877 (11). Lø 12/11 1887 (42)

HAYDN, JOSEPH (1732–1809)

- Des Staubes eitle Sorgen. Motetto* for Kor og Orkester (*Insanæ et vanæ curæ* af oratoriet *Il ritorno di Tobia*, 1774).
[KF: A 62; Mf 184]
Lø 4/12 1875 (5). Lø 4/5 1878 (13)

HEISE, PETER (1830–1879)

- Bergliot* for Mezzosopran og Orkester (1861). [KF: D 36; Mf 657]
Lø 8/11 1879 (17)
- Musik til Fjeldsøen, Eventyr-Drama* af A. Munch (1875. *Ouverture, Kor og Romancer*). [KF: D 14; (Mf 1008)]
Lø 24/3 1877 (10)
- Gudruns Sorg* for een Stemme med Piano (1871). [KF: B 11]
Ons 5/5 1875 (3)
- Tornerose* for Soli, Kor og Orkester (1873). [KF: Tillæg; Mf 859]
Ti 24/3 1891 (53)

HELSTED, GUSTAV (1857–1924)

- Symfoni* for Orkester, d-moll (1883). [KF: C 34; Mf 1401]
Lø 7/2 1885 (34; 1. g.)

HILLER, FERDINAND (1811–1885)

- Duetter* for 2 Stemmer og Piano, af op. 121: *Hymne. Loser, leichter, luft'ger Wind*. [KF: B 5].
Ons 5/5 1875 (3)

Rebecca. Bibelsk Idyl, komponeret for Soli, Kor og Orkester, op. 182.

[KF: A 51; Mf 1413]

Lø 22/2 1879 (15; 1. g.)

HOFMANN, HEINRICH (1842–1902)

Arie fra 1. Akt af Operaen *Aennchen von Tharau* op. 44 (1878).

[KF: C 22; Mf 1411]

Lø 10/2 1883 (28; 1. g.)

HOPFFER, BERNHARD (1840–1877)

Pharao for Kor og Orkester op. 15. [KF: A 99; Mf 1402, 1508]

Lø 10/2 1883 (28; 1. g.)

HORNEMAN, C. F. E. (1840–1906)

Aladdin. Overture (1864). [KF: Tillæg; Mf 765]

Lø 1/12 1877 (11)

Overture héroïque (1866). [KF: A 52; Mf 1409]

Lø 22/2 1879 (15)

Valfarten, melodramatisk Sangscene for Baryton og Orkester (1876). [KF: Tillæg]

Lø 6/3 1876 (7; 1. g.)

JENSEN, ADOLF (1837–1879)

Jephtha's Tochter for Soli, Chor og Orkester, op. 26. [KF: A 3; Mf 1364]

Ti 9/3 1875 (2; 1. g.). Lø 3/4 1875 (4)

Sange med Piano (*Frühlingsnacht* op. 1 nr. 6, *Alt Heidelberg, du feine!* op. 34).

[KF: B 46, B 47]

Lø 23/3 1889 (47)

KES, WILLEM (1856–1934)

Charakteristische Tanzweisen for Violin solo (op. 3). [KF: ÷]

Ma 23/1 1893 (58)

Romance for Violin solo (op. 14?). [KF: ÷]

Ma 23/1 1893 (58)

KIEL, FRIEDRICH (1821–1885)

Requiem nr. 2 As-dur, op. 80 (1880) for Soli, Kor og Orkester. [KF: A 108; Mf 1488]

To 2/4 og Fre 3/4 1885 (35; 1. g.)

KRUG, ARNOLD (1849–1904)

Die Maikönigin for 3-st. Damekor og Piano, op. 10 (1877). [KF: B 17; Mf 991]

Lø 4/5 1878 (13; 1. g.)

KRYGELL, JOHAN ADAM (1835–1915)

Uddrag af en Suite for Orkester (Adagio. Allegro assai. Fantastico. – op. 29?).

[KF: Tillæg]

Lø 24/3 1877 (10; 1. g.)

KUHLAU, FRIEDRICH DANIEL RUDOLPH (1786–1832)

Hugo og Adelheid (1827): Finale af 2. Akt, for Tenorsolo, Chor og Orkester. [KF: C 24]

Ti 9/3 1875 (2; 1. g.; note i program: »Solopartiet

udgaar paa Grund af Hr. Albert Meyers Upasselighed«)

Lulu (1824): Introduktion, for Solo, Kor og Orkester. [KF: A 2; Mf 261]

Ti 1/12 1874 (1). Lø 3/4 1875 (4)

LANGHE-MÜLLER, PETER ERASMUS (1850–1926)

Efteraar. Symfoni for Orkester op. 17 (1879–81). [KF: C 20]

Lø 11/2 1882 (24; 1. g.)

I Alhambra. Suite for Orkester op. 3 (1876). [KF: A 100]

Lø 4/3 1876 (6; 1. g.). Lø 2/3 1878 (12)

Kantate ved den nordiske Industriudstillings Aabningsfest 1888
for Solo, Kor og Orkester, op. 37. [KF: D 152; Mf 1150]

Ma 9/11 1891 (54)

LECLAIR, JEAN MARIE (L'ainé. 1697–1764)

Sarabande et Tambourin, for Violin solo. [KF: ÷]

Ma 23/1 1893 (58)

LINDNER, AUGUST (1820–1878)

Koncert for Violoncel med Orkester, e-moll. [KF: ÷]

Lø 22/2 1879 (15)

LISZT, FRANZ (1811–1886)

Die Legende von der heiligen Elisabeth, Oratorium (1864): Korsfarernes

Marsch, for Kor og Orkester. [KF: A 107, D 73; Mf 1072, 1426]

To 6/11 1884 (33; 1. g.)

Polonaise for Piano. [KF: ÷]

Lø 1/12 1883 (30)

Rákóczy-Marsch, bearbejdet for Orkester (1865). [KF: Tillæg]

Lø 25/11 1876 (8)

Ricordanza for Piano (Etude). [KF: ÷]

Lø 1/12 1883 (30)

Schnitterchor af Herders *Entfesseltem Prometheus* (1850, rev. 1855).

For Damekor og Klaver [KF: B 1]: Ons 5/5 1875 (3).

For blandet Kor og Orkester [KF: A 120, B 2; Mf 1175]:

Lø 22/1 1887 (40)

Tasso, Lamento e Trionfo, symfonische Dichtung (1849). [KF: A 7; Mf 1389]

Ti 1/12 1874 (1; 1. g.)

MALLING, OTTO (1848–1915)

Det bundne Liv for Solo, Kor og Orkester, op. 9 (1882). [KF: C 15a; Mf 1443]

Lø 18/3 1882 (25; 1. g.)

Digte af Welhaven, komponeret for Damekor og Orkester, op. 8 (1881).

[KF: Tillæg; Mf 1027]

Lø 2/4 1887 (41)

Efter-Glæden, Digt af Kaalund, for Kor og Orkester. [KF: C 2; Mf 1418]

Ti 9/3 1875 (2; 1. g.). Lø 3/4 1875 (4)

Huldrens Løfte for Solo, Kor og Orkester, op. 9 (1882). [KF: C 15b; Mf 1451]

Lø 18/3 1882 (25; 1. g.)

Koncert for Piano og Orkester, c-moll op. 43 (1890).

[KF: C 41 – »afgivet til Komp. Maj 1904«]

Ti 24/3 1891 (53; 1. g.)

Koncertfantasi for Violin-solo med Orkester, op. 20 (1884). [KF: C 33; Mf 1360]

To 6/11 1884 (33; 1. g.). Lø 20/10 1888 (44)

Kvindens Skabelse, Digt af Kaalund, for Solo og Orkester op. 5 (1880).

[KF: C 17; Mf 1369]

Lø 27/11 1880 (20; 1. g.)

Oktet for Strygeinstrumenter op. 50 (1893). [KF: ÷]

Ma 23/1 1893 (58; 1. g.)

Symfoni d-moll op. 17 (1883). [KF: C 32; Mf 1080]

Lø 8/3 1884 (32; 1. g.)

Trio for Piano, Violon, Violoncello, a-moll op. 36 (1889). [KF: Tillæg]

Ma 10/2 1890 (49; 1. g.)

MARSCHNER, HEINRICH (1795–1861)

Arie af Operaen *Hans Heiling* (1831–32. 3. Akt: Sang fra Kirken under Vielsen:

Sign du Almægtige! – senere tilkomponeret). [KF: C 25; Mf 1507]

Lø 3/4 1875 (4)

MASSNET, JULES-ÉMILE-FRÉDÉRIC (1842–1912)

Narcisse, antik Idyl for Solo og Kor med Orkester (1878). [KF: B 36; Mf 1449]

Lø 28/1 1888 (43; 1. g.). Lø 2/2 1889 (46)

Scènes pittoresques. Suite nr. 4 for Orkester (1874). [KF: A 42; Mf 942]

Lø 20/3 1886 (38)

MATTHISON-HANSEN, GOTTFRED (1832–1909)

Drapa for Orkester, op. 9 (1866). [KF: C 5; Mf 1420]

Ti 9/3 1875 (2)

Trio for Piano, Violon og Violoncel, F-dur op. 5. [KF: Tillæg]

Ons 5/5 1875 (3)

MENDELSSOHN-BARTHOLDY, FELIX (1809–1847)

Udvalg af Oratoriet *Paulus* op. 36 (1836). [KF: Tillæg; Mf 309]

Lø 4/3 1876 (6)

Koncert for Violin og Orkester, e-moll op. 64 (1838–44).

[KF: C 11; Mf 341, 1375]

Lø 4/12 1875 (5)

MOZART, WOLFGANG AMADEUS (1756–1791)

Recitativ og Arie for Sopran (med obligat Violin) *Genug! Ich bin entschlossen;*

Lass, o Freund (= K. V. 490, 1786, indlæg i *Idomeneo*). [KF: D 121; Mf 383]

Lø 2/4 1887 (41)

NERUDA, FRANZ XAVER (1843–1915)

Fra Böhmerwald. 4 Karakterstykker for Orkester op. 42. [KF: Tillæg]

Lø 18/11 1882 (27; 1. g.)

PETRI, HENRI (1856–1914)

Träumerei for Violin solo (op. 1 eller 3). [KF: ÷]

Ma 23/1 1893 (58)

REINECKE, CARL (1824–1910)

Almansor, Koncertarie for Baryton og Orkester op. 124. [KF: A 5; Mf 997]

Ti 9/3 1875 (2; 1. g.)

Belsazar, Oratorium op. 73: Babyloniernes Kor med Solo. [KF: A 16; Mf 1383]

Lø 4/12 1875 (5; 1. g.). Lø 16/11 1878 (14)

ROSENFELD, LEOPOLD (1850–1909)

Aftensang for Damekor og Orkester op. 4. [KF: C 7; Mf 1378]

Lø 6/5 1876 (7; 1. g.)

Henrik og Else for Soli, Kor og Orkester op. 25 (1885). [KF: C 30; Mf 1088]

Lø 7/2 1885 (34; 1. g.). Lø 22/1 1887 (40)

Märchen for Kor og Orkester. [KF: C 12; Mf 1394]

Lø 14/2 1880 (18; 1. g.)

Salomo for Baryton og Orkester op. 5 nr. 1. [KF: C 9; Mf 1376]
Lø 24/3 1877 (10; 1. g.)

ROSSINI, GIOACCHINO (1792–1868)

Messe solenne (1820): Duet for Alt og Baryton med Orkester (*Qui tollis*)
[KF: Tillæg; Mf 799]
Lø 3/4 1875 (4)

RUBINSTEIN, ANTON (1829–1894)

Beim Scheiden for 2 Damestemmer med Orkester. [KF: Tillæg]
Lø 3/4 1875 (4)
Das verlorene Paradies, Oratorium op. 54 (1855): Udvalg af 1. Del.
[KF: A 17; Mf 1404]
Lø 6/5 1876 (7; 1. g.)
Dimitri Donshoi (1849), Ouverture. [KF: A 12; Mf 1355]
Ti 9/3 1875 (2; 1. g.)
Koncert nr. 4 for Piano og Orkester, d-moll op. 70 [KF: Tillæg]
Lø 1/12 1877 (11)
Wanderers Nachtlied for 2 Damestemmer med Orkester. [KF: Tillæg]
Lø 3/4 1875 (4)

RÜCKAUF, ANTON (1855–1903)

Russisk Folkepoesi for 7-stemmigt Kor med 4-hændigt Piano, op. 8.
[KF: B 37; Mf 1458]
Lø 2/2 1889 (46; 1. g.)

RUNG, FREDERIK (1854–1914)

Astolfskvadet for Alt og Orkester op. 21. [KF: C 39; Mf 1416]
Lø 20/10 1888 (44; 1. g.)
Symfoni, d-moll op. 25 (1881–82). [KF: C 21; Mf 1415]
Lø 10/2 1883 (28; 1. g.)

SAINT-SAËNS, CHARLES-CAMILLE (1835–1921)

Danse macabre for Orkester op. 40 (1875). [KF: Tillæg]
Lø 11/2 1882 (24)
Koncert for Piano og Orkester, g-moll op. 22 (1868). [KF: Tillæg; Mf 981]
Lø 20/3 1886 (38)
Koncert for Violoncel med Orkester, a-moll op. 33 (1879).
[KF: A 132; Mf 1440]
Lø 8/12 1888 (45; 1. g.)
Koncertstykke for Violon med Orkester op. 20 (1880). [KF: A 45; Mf 1518]
Lø 4/5 1878 (13; 1. g.)
Rhapsodie d'Auvergne for Piano med Orkester op. 73 (1884).
[KF: A 135; Mf 1382]
Lø 23/3 1889 (47; 1. g.)
Samson og Dalila (1867–76): 1. og 6. Scene. [KF: A 73; Mf 1361]
Lø 14/2 1880 (18; 1. g.)
Suite Algérienne for Orkester op. 60 (1881). [KF: A 85; Mf 1370]
Lø 19/11 1881 (23; 1. g.)
Syndfloden (Le Déluge), bibelsk Digtning, for Soli, Kor og Orkester
op. 45 (1875). [KF: A 139; Mf 966]
Lø 2/4 1887 (41). Lø 20/10 1888 (44)
Wedding Cake, Valse Caprice op. 76 for Piano og Strygeorkester (1876).
[KF: A 136; Mf 1384]
Lø 23/3 1889 (47)

SARASATE, PABLO de (1844–1908)

Zigeunerweisen for Violon med Piano op. 20 (1878). [KF: Tillæg]
Lø 4/5 1878 (13; 1. g.)

SCHARWENKA, FRANS XAVER (1850–1924)

Symfoni i c-moll op. 60. [KF: Tillæg]
Lø 1/12 1883 (30)

SCHUBERT, FRANZ (1797–1828)

Fantasie op. 15 (1822), bearbejdet for Piano og Orkester af Fr. Liszt (1857).
[KF: Tillæg; Mf 693]
Lø 27/1 1877 (9). Lø 16/11 1878 (14)
Gott in der Natur, op. 133 (1822; instrumenteret for Damekor og Orkester af Bülow). [KF: A 40; Mf 1014]
Lø 16/11 1878 (14; 1. g.)
Mirjams Siegesgesang (1828) for Sopran, Kor og Orkester (Instrumentationen af Franz Lachner, 1830). [KF: A 19; Mf 463, instr. af N. W. Gade]
Lø 4/3 1876 (6)
Ungarsk Marsch og Ryttermarsch (1824), bearbejdet for Orkester af Fr. Liszt (1859–60). [KF: A 121, A 10b; Mf 1425, 1356]
Lø 22/1 1887 (40)

SCHUMANN, ROBERT (1810–1856)

Andante med Variationer for 2 Pianoer op. 46 (1843). [KF: Tillæg]
Lø 10/2 1883 (28)
Der Rose Pilgerfahrt for 8 Solostemmer, Kor og Orkester op. 112 (1851)
[KF: A 94; Mf 475]
Lø 18/11 1882 (27). Lø 8/3 1884 (32).
Ma 10/2 1890 (49, for Solostemmer, Kor og Piano)
Des Sängers Fluch, Ballade for 5 Soli, Kor og Orkester op. 139 (1852).
[KF: A 35; Mf 632]
Lø 27/1 1877 (9; 1. g.)
Genoveva op. 81 (1847–50): Udvalg af 1. Akt. [KF: A 89; Mf 467, 628]
Lø 18/3 1882 (25; 1. g.). Lø 12/11 1887 (42)
Neujahrslied for Soli, Kor og Orkester op. 144 (1849–50). [KF: A 109; Mf 1434]
Lø 23/3 1889 (47; 1. g.)
Sange for Kor a capella: *Der König von Thule*, *John Anderson*,
Schön Rohtraut (Romanzen und Balladen I, op. 67, 1849).
[KF: B 20; Mf 1164]
Lø 5/4 1879 (16)
Vom Pagen und der Königstochter, 4 ballader af E. Geibel, for Soli, Kor og Orkester op. 140 (1852). [KF: A 106; Mf 633]
To 6/11 1884 (33; 1. g.)

SINDING, CHRISTIAN (1856–1941)

Til Molde for Solo, Kor og Piano op. 16 (1889). [KF: B 48; Mf 1374]
Ti 13/1 1891 (52)

SJÖGREN, EMIL (1853–1918)

Bergmanden for Bas med Orkester, op. 2 (1877). [KF: C 40]
Lø 23/3 1889 (47; 1. g.)

SÖDERMANN, AUGUST (1832–1876)

Die Wallfahrt nach Kevlaar for Baryton og Orkester med Kor (1859–66).

[KF: A 110; Mf 796]

Lø 14/11 1885 (36; 1. g.)

2 Sange af Runebergs *Idyll och Epigram* for Kor a capella (1869)

(*Mellan friska blomster, När den sköna maj med sippor kommit*). [KF: B 33; Mf 1467]

Ti 13/1 1891 (52)

Sange for Kor og Orkester: *Bryllopsvise, Af Runebergs »Idyll och Epigram«: Minna satt i lunden, Lokkeleg.*

[KF: A 101, B 32, B 33; Mf 1403, 1465]

Lø 10/2 1883 (28; 1. g.). Lø 14/11 1885 (36)

SPOHR, LUDWIG (1784–1859)

Koncert for Violin og Orkester, a-moll op. 47 (1816) *in modo di scena cantante*. [KF: D 13; Mf 490]

Lø 25/11 1876 (8). Ma 23/1 1893 (58, Recitativ og Adagio af 6te (sic!) Concert)

STEENBERG, JULIUS (1830–1911)

Sange for een Stemme med Piano: *Der Glücksvogel, Skoveensomhed, Du kommer*. [KF: B 16]

Ons 5/5 1875 (3)

SULLIVAN, ARTHUR (1842–1900)

Den gyldne Legende for Soli, Kor og Orkester (1886).

[KF: A 147; Mf 1407]

Lø 30/1 1892 (55; 1. g.)

SVEDBOM, VILHELM (1843–1904)

Folkeviser (fra Østergötland), arrangeret for Kor: *Du, som har mitt hela hjerte.*

[KF: B 58; Mf 1466]

Ti 13/1 1891 (52)

SVENDSEN, JOHAN (1840–1911)

Kroningsmarsch for Orkester, komponeret til Kong Oscar den 2dens

Kroning i Trondhjem. Op. 13 (1873). [KF: A 81; Mf 919]

Lø 16/11 1889 (48; 1. g.)

Norsk Rapsodi nr. 2 for Orkester op. 19 (1872–77). [KF: A 134; Mf 1049]

Lø 8/12 1888 (45; 1. g.)

Norsk Rapsodi nr. 4 for Orkester op. 22 (1877). [KF: A 65]

Lø 8/11 1879 (17)

TSCHAIKOWSKY, PETER (1840–1893)

Koncert for Piano med Orkester, nr. 1, b-moll op. 23 (1874–75). [KF: A 67; Mf 1516]

Lø 14/2 1880 (18; 1. g.)

WAGNER, RICHARD (1813–1883)

Den flyvende Hollænder (1841):

Ouverture [KF: A 102; Mf 706]. Lø 14/4 1883 (29)

Scene, Ballade og Kor [KF: A 103; Mf 1468]

Lø 14/4 1883 (29). Lø 23/3 1889 (47)

Sørgemarch af Götterdämmerung (1869–74). [KF: A 59; Mf 931]

Lø 14/4 1883 (29)

Walkürenritt for Orkester (af Operaen *Die Walküre*, 1852–56).

[KF: A 44; Mf 849]

Lø 1/12 1877 (11; 1. g.). Lø 14/4 1883 (29)

WEBER, CARL MARIA von (1786–1826)

Euryanthe op. 81 (1821–23):

Ouverture [KF: Tillæg; Mf 523A]. Lø 3/4 1875 (4)

Romance for Tenor: *Unter blühenden Mandelbäumen*

[KF: C 8; Mf 1377]. Lø 4/12 1875 (5)

VERDI, GIUSEPPE (1813–1901)

Requiem, for 4 Soli, Kor og Orkester (1874). [KF: ÷, lejede; (Mf 1009)]

Ti 29/3 1892 (56). Ti 1/11 1892 (57)

WIEL-LANGE, FREDERIK JOHANNES A. (1849–1925)

El Jaleo de Xeres for Soli, Kor og Orkester. [KF: C 14; Mf 1367]

Lø 19/11 1881 (23; 1. g.)

VIEUXTEMPS, HENRY (1820–1881)

Rêverie for Violin. [KF: ÷]

Ti 13/1 1891 (52)

WINDING, AUGUST (1835–1899)

Koncert for Piano med Orkester, a-moll op. 16. [KF: C 26; Mf 1423]

Lø 2/4 1887 (41)

ZARZYCKI, ALEXANDER (1834–1895)

Mazurka for Violon og Klaver (eller Orkester) op. 26 (1884). [KF: ÷]

Ti 13/1 1891 (52)

ZENGER, MAX (1837–1911)

Altgriechisches Liederspiel for Soli, Kor og Piano op. 75. [KF: B 52; Mf 1454]

Ma 23/1 1893 (58; 1. g.)

Statistik

Komponisterne ordnet efter opførelses-hyppighed

	Totalt antal opf.	Antal værker	Heraf første gang i Dan- mark	Heraf ikke i Mf. el. senere end 1893	Antal uopførte værker, hvortil KF ejede noder	Heraf med stemme- sæt
Hartmann, J. P. E.	19	14	3	8	2	
Brahms, Johs.	18	12	8	12	12	4
Gounod, Ch.	14	7	4	7	5	2
Malling, Otto	12	10	9	9	1	
Grieg, Edv.	11	9	6	7	1	
Saint-Saëns, C.	10	9	5	7	15	4
Schumann, R.	10	7	4	5	12	
Bruch, Max	7	6	2	5	8	
Liszt, Fr.	7	6	2	6	5	
Schubert, Fr.	7	4	1	2	5	
Gade, N. W.	6	5	0	0	4	
Rubinstein, A.	5	5	2	5	5	
Rosenfeld, L.	5	4	4	4	0	
Wagner, R.	5	4	1	4	5	
Bargiel, W.	5	3	0	3	1	1
Heise, P.	4	4	0	2	1	
Hansen, Robert	4	4	4	4	0	
Horneman, C. F. E.	4	3	1	1	0	
Lange-Müller, P. E.	4	3	2	3	1	1
Södermann, Aug.	4	3	2	3	0	
Berlioz, H.	4	2	2	2	2	
Beethoven, L.	3	3	0	0	1	
Svendsen, J.	3	3	2	3	2	
Godard, B.	3	2	1	2	2	
Goldmark, C.	3	2	2	2	2	
Händel, G. Fr.	3	2	1	2	5	
Jensen, A.	3	2	1	1	1	1
Kuhlau, Fr.	3	2	1	1	1	
Massenet, J.	3	2	1	2	10	
Reinecke, C.	3	2	2	2	2	1
Barnekow, Chr.	2	2	2	1	0	
Bendix, V.	2	2	2	2	1	
Dvořák, A.	2	2	2	2	4	
Glinka, M.	2	2	2	2	1	
Hamerik, A.	2	2	0	0	6	3
Hiller, F.	2	2	1	2	4	
Kes, W.	2	2	0	2	0	
Matthison-Hansen, G.	2	2	0	2	0	
Mendelssohn-Bartholdy, F.	2	2	0	0	6	
Rung, Fr.	2	2	2	2	0	
Weber, C. M.	2	2	0	0	0	
Hartmann, E.	2	1	0	0	3	
Kiel, Fr.	2	1	1	1	3	2
Spohr, L.	2	1	0	0	0	
Verdi, G.	2	1	0	1	0	
Bartholdy, Johan	1	1	1	1	0	
Bizet, Georges	1	1	0	1	1	
ten Brink, Jules	1	1	1	1	0	
Cherubini, Luigi	1	1	0	0	7	

	Totalt antal opf.	Antal værker	Heraf første gang i Dan- mark	Heraf ikke i Mf. el. senere end 1893	Antal uopførte værker, hvortil KF ejede noder	Heraf med stemme- sæt
Cowen, Fr.	1	1	1	1	0	
Fabricius, Jakob	1	1	1	1	0	
Gade, Axel	1	1	1	1	0	
Goetz, Hermann	1	1	1	1	0	
Grandjean, Axel	1	1	1	1	0	
Grimm, Julius	1	1	0	1	0	
Guiraud, Ernest	1	1	1	1	0	
Hallén, Andreas	1	1	0	1	0	
Hamann, Holger	1	1	1	1	0	
Haydn, Joseph	1	1	0	0	1	
Helsted, Gustav	1	1	1	1	0	
Hofmann, Heinrich	1	1	1	1	3	1
Hopffer, B.	1	1	1	1	0	
Krug, Arnold	1	1	1	0	3	1
Krygell, J. A.	1	1	1	1	0	
Leclair, J. M.	1	1	0	0	0	
Lindner, August	1	1	0	1	0	
Marschner, H.	1	1	0	1	0	
Mozart, W. A.	1	1	0	0	3	
Neruda, Franz	1	1	1	1	0	
Petri, Henri	1	1	0	1	0	
Rossini, G.	1	1	0	1	1	1
Rückauf, Anton	1	1	1	1	0	
Sarasate, P.	1	1	1	1	0	
Scharwenka, Fr.	1	1	0	1	1	
Sinding, Chr.	1	1	0	1	0	
Sjögren, Emil	1	1	1	1	0	
Steenberg, Julius	1	1	0	1	0	
Sullivan, A.	1	1	1	1	1	
Svedbom, Vilhelm	1	1	0	1	0	
Tschaikowsky, P.	1	1	1	1	1	
Wiel-Lange, Fr.	1	1	1	1	0	
Vieuxtemps, H.	1	1	0	1	0	
Winding, August	1	1	0	0	1	
Zarzycki, A.	1	1	0	1	0	
Zenger, Max	1	1	1	1	0	

Værker opført 3 gange:

Brahms: *Schicksalslied*. – Gounod: *Gallia* og *La Nuit*. – Grieg: *Foran Sydens Kloster*. – J. P. E. Hartmann: *Nat i Skoven*. – Schubert: *Mirjams Siegesgesang*. – Schumann: *Der Rose Pilgerfahrt*. – Brahms: *Ein deutsches Requiem* (ved gentagelse). – Berlioz: *Songe de Faust*, *Sylfedans*, *Mefisto's Serenade*.

Koncertforeningen ejede yderligere noder til 45 uopførte værker af følgende 36 komponister: Ahlberg, J. S. Bach, Cappelen, Draeseke, Erdmannsdörfer, Gernsheim, Gouvy, Grill, Haarklou, Harthou, J. E. Hartmann, Hedenblad, R. Henriques, Heuberger, Huber, Ika, Jacoby, Jadassohn, Jannequin, Lachner, Lalo, Makenzie, H. Matthison-Hansen, Meyerbeer, Moskowski, Nessler, Norman, Raff, Rheinberger, Rudorff, Sulzbach, Wallnöfer, Wederlin, Weyse, Vierling og Volkmann.

Kortfattet oversigt over Koncertforeningens programmer

Koncertsteder: Nr. 1–3 i Kasino's lille sal

Nr. 4 i Folketheatret

Nr. 5–47 i Kasino's store sal

Nr. 22, 26, 35 dog i Slotskirken

Nr. 48–59 i Koncertpalæets store sal

Tidspunkt: Klokken 19,30 (7^{1/2}); Nr. 2 og 4 dog kl. 19 (7)

1. Ti 1/12 1874
 - GLINKA: Overture *La vie pour le Zaar* (1. g.)
 - KUHLAU: Introduktion til *Lulu*
 - BRAHMS: *Schicksalslied* (1. g.)
 - GRIEG: *Foran Sydens Kloster* (1. g.)
 - LISZT: *Tasso* (1. g.)
 - GOUNOD: *Gallia* (1. g.)
2. Ti 9/3 1875
 - RUBINSTEIN: Overture *Dimitri Donshoi* (1. g.)
 - KUHLAU: Finale fra *Hugo og Adelheid* (1. g.)
 - MALLING: *Efemer-Glæden* (1. g.)
 - J. P. E. HARTMANN: *Hakon Jarl*, Mellemaktsmusik
 - REINECKE: *Almansor* (1. g.)
 - MATTHISON-HANSEN: *Drapa*
 - JENSEN: *Jephtha's Tochter* (1. g.)
- [4. (sic!)] Lø 3/4 1875
 - Extra-Koncert til Fordel for Diakonissestiftelsens Hospital
 - WEBER: Overture *Euryanthe*
 - KUHLAU: Introduktion til *Lulu*
 - JENSEN: *Jephtha's Tochter*
 - ROSSINI: Duet *Qui tollis*
 - MALLING: *Efemer-Glæden*
 - RUBINSTEIN: *Wanderers Nachtlid, Beim Scheiden*
 - MARSCHNER: Arie af *Hans Heiling*
 - GOUNOD: *Gallia*
3. (sic!) Ons 5/5 1875
 - LISZT: *Schnitterchor*, for Damekor og Klaver
 - BRAHMS: 2 Sange for Damekor op. 17
 - HILLER: Duetter op. 121
 - HEISE: *Gudruns Sorg*
 - MATTHISON-HANSEN: Trio
 - STEENBERG: Sange
 - BARGIEL: 3 *Frühlingslieder* op 35
5. Lø 4/12 1875*)
 - GOUNOD: *Romeo og Julie* Indl. og Prolog (1. g.)
 - BERLIOZ: *Le Carneval romain* (1. g.)
 - REINECKE: Babylonierne's Kor af *Belsazar* (1. g.)
 - MENDELSSOHN: Violinkoncert
 - WEBER: Romance af *Euryanthe*
 - GOUNOD: *La Nuit* (1. g.)
 - HAYDN: *Des Staubes eitle Sorgen*
6. Lø 4/3 1876
 - CHERUBINI: Overture til *Medea*
 - FABRICIUS: *En Vaarnat* (1. g.)
 - LANGE-MÜLLER: *I Alhambra* (1. g.)
 - MENDELSSOHN: Udvalg af *Paulus*
 - SCHUBERT: *Mirjams Siegesgesang*

*) Program-note: »Dørene ville for Fremtiden blive lukkede under det første Musikstykkets Udførelse.« – Jvf. Hammerich: *Musikforeningens Historie 1836–1886*, side 168.

-
7. Lø 6/5 1876
BEETHOVEN: Overture til *Egmont*
ROSENFELD: *Aftensang* (1. g.)
GLINKA: *Kamarinskaja* (1. g.)
HORNEMAN: *Valfarten* (1. g.)
GOUNOD: *La Nuit*
RUBINSTEIN: *Das verlorene Paradies* (1. g.)
8. Lø 25/11 1876
GADE: *Hamlet* Koncertouverture
BEETHOVEN: Kvartet og Terzet af *Fidelio*
GRIEG: *Foran Sydens Kloster*
SPOHR: Violinkonzert op. 47
GRIMM: *An die Musik*
(Liszt): *Rakoczy-Marsch*
9. Lø 27/1 1877
BARGIEL: Overture til *Medea* (1. g.)
SCHUMANN: *Des Sängers Fluch* (1. g.)
J. P. E. HARTMANN: *Billedtexter* (1. g.)
SCHUBERT: Fantasie op. 15
10. Lø 24/3 1877
HEISE: Musik til *Fjeldsøen*
KRYGELL: Uddrag af en Suite for Orkester (1. g.)
ROSENFELD: *Salomo* (1. g.)
BARGIEL: *Frühlingslieder*
SCHUBERT: *Mirjams Siegesgesang*
11. Lø 1/12 1877
HORNEMAN: *Aladdin* Overture
J. P. E. HARTMANN: *Den sørgende Jødinde*
Zigeunermärchen
Nat i Skoven
RUBINSTEIN: Klaverkoncert nr. 4, d-moll
GOUNOD: *Tobias* (1. g.)
WAGNER: *Walkürenritt* (1. g.)
12. Lø 2/3 1878
LANGE-MÜLLER: *I Alhambra*
HÄNDEL: Oratoriet *Samson*, I + III (1. g.)
13. Lø 4/5 1878
GOUNOD: *Romeo og Julie* Indl. og Prolog
BRAHMS: *Schicksalslied*
SAINT-SAËNS: Koncertstykke op. 20 (1. g.)
SARASATE: *Zigeunerweisen* (1. g.)
KRUG: *Die Maikönigin* (1. g.)
BARGIEL: *Maienglöcklein* op. 39 nr. 1 (1. g.)
HAYDN: *Des Staubes eitle Sorgen*
HAMERIK: Nordisk Suite nr. 1
14. Lø 16/11 1878
BRAHMS: Symfoni nr. 2 (1. g.)
SCHUBERT: *Gott in der Natur* (1. g.)
REINECKE: Babylonernes kor af *Belsazar*
SCHUBERT: Fantasie op. 15
E. HARTMANN: *Vinter og Vaar*
15. Lø 22/2 1879
HORNEMAN: *Ouverture héroïque*
LINDNER: Violoncelkoncert
J. P. E. HARTMANN: *Nat i Skoven, Patient*
HILLER: *Rebecca* (1. g.)

-
16. Lø 5/4 1879
 GOLDMARK: *Sakuntala* Overture (1. g.)
 SCHUMANN: Sange for Kor a capella
 GRIEG: *Norske Støv* (1. g.)
 GRIEG: Klaverkoncert
 GOUNOD: *Gallia*
17. Lø 8/11 1879
 GADE: *Efterklang af Ossian* Overture
 HEISE: *Bergliot*
 SVENDSEN: Norsk Rhapsodi nr. 4
 J. P. E. HARTMANN: Universitets-kantate 1879
18. Lø 14/2 1880
 SAINT-SAËNS: *Samson og Dalila* sc. 1 + 6 (1. g.)
 ROSENFELD: *Märschen* (1. g.)
 BARTHOLDY: *Vagabundus* (1. g.)
 TSCHAIKOWSKY: Klaverkoncert (1. g.)
 HÄNDEL: Arier og Kor af *l'Allegro*
19. Lø 24/4 1880
 J. P. E. HARTMANN: Koncertouverture i C
 BARGIEL: *Frühlingslieder* op. 39 (II–III: 1. g.)
 HAMERIK: Koncertromance
 BRUCH: *Das Lied von der Glocke* (1. g.)
20. Lø 27/11 1880
 HANSEN: Symfoni (1. g.)
 GOETZ: *Nenie* (1. g.)
 GODARD: *Concertino romantique* (1. g.)
 MALLING: *Kvindens Skabelse* (1. g.)
 J. P. E. HARTMANN: *Foraarssang*
21. Lø 19/2 1881
 BENDIX: Præludium, Menuet og Marsch (1. g.)
 J. P. E. HARTMANN: Sange for Damekor (1. g.)
 BRUCH: *Das Lied von der Glocke*
22. Skiærtorsdag og Langfredag
 den 14. og 15. April 1881
 BRAHMS: Requiem (1. g.)
23. Lø 19/11 1881
 SAINT-SAËNS: *Suite Algérienne* (1. g.)
 WIEL-LANGE: *El Jaleo di Xeres* (1. g.)
 GRIEG: 2 Melodier op. 34 (1. g.)
 GODARD: *Concert romantique*
 HÄNDEL: Arier og Kor af *l'Allegro*
24. Lø 11/2 1882
 LANGE-MÜLLER: *Efteraar* Symfoni (1. g.)
 GOUNOD: *Noël, La matinée dans la montagne*
 SAINT-SAËNS: *Danse macabre*
 SCHUBERT: *Mirjams Siegesgesang*
25. Lø 18/3 1882
 SCHUMANN: Udvalg af *Genoveva* (1. g.)
 BRAHMS: Violinkoncert (1. g.)
 MALLING: *Det bundne Liv, Huldrens Løfte* (1. g.)
 DVOŘÁK: Slavisk Rhapsodi (1. g.)
26. Skiærtorsdag (6/4) 1882
 BRAHMS: Requiem
27. Lø 18/11 1882
 NERUDA: *Fra Böhmerwald* (1. g.)
 SCHUMANN: *Der Rose Pilgerfahrt*

28. Lø 10/2 1883
 RUNG: Symfoni (1. g.)
 HOPFFER: *Pharao* (1. g.)
 HOFMANN: Arie af *Aennchen von Tharau* (1. g.)
 SÖDERMANN: Korsange (1. g.)
 SCHUMANN: Andante med Variationer op. 46
 J. P. E. HARTMANN: *Davids 115de Psalme*
29. Lø 14/4 1883
 GOUNOD: *Tobias*
 GRIEG: *Den Bjergtagne*
 WAGNER: Ouverture *Den flyvende Hollænder*
 Scene, Ballade og Kor af *Den flyvende Hollænder*
Walkürenritt
 Sørgemarsch af *Götterdämmerung**)
30. Lø 1/12 1883
 SCHARWENKA: Symfoni op. 60
 LISZT: *Ricordanza*, Polonaise
 GODARD: *Le Tasse*
31. Lø 23/2 1884
 HANSEN: Ouverture til *Phædra* (1. g.)
 BRAHMS: *Gesang der Parzen* (1. g.)
 BIZET: Udvalg af Suiten *L'Arlesienne*
 BEETHOVEN: Klaverkoncert, c-moll
 E. HARTMANN: *Vinter og Vaar*
32. Lø 8/3 1884
 MALLING: Symfoni op. 17 (1. g.)
 SCHUMANN: *Der Rose Pilgerfahrt*
33. To 6/11 1884
 GUIRAUD: Suite (1. g.)
 SCHUMANN: *Vom Pagen und der Königstochter*
 Op. 140 (1. g.)
 BRAHMS: Sange for Damekor op. 44 (1. g.)
 MALLING: Koncertfantasi op. 20 (1. g.)
 LISZT: Korsfarernes Marsch (1. g.)
34. Lø 7/2 1885
 HELSTED: Symfoni (1. g.)
 BARNEKOW: Sange af Z. Topelius (1. g.)
 HANSEN: Klaverkoncert (1. g.)
 ROSENFELD: *Henrik og Else* (1. g.)
35. Skjærtorsdag og Langfredag, 2/4 og 3/4 1885
 KIEL: Requiem nr. 2 (1. g.)
36. Lø 14/11 1885
 HORNEMAN: *Aladdin Ouverture*
 SÖDERMANN: *Die Wallfahrt nach Kevlaar* (1. g.)
 SÖDERMANN: Sange for Kor og Orkester
 GRIEG: *Foran Sydens Kloster*
 GRIEG: *Fra Holbergs Tid* (1. g.)
 GRIEG: *Landkjending*
37. Lø 20/2 1886
 »I anledning af Musikforeningens 50aarige Jubilæum opføres:«
 GADE: Symfoni nr. 8
 J. P. E. HARTMANN: *Dryadens Bryllup*

*) Wagner døde 13/2 1883.

38. Lø 20/3 1886
GOUNOD: Credo, Agnus Dei og Gloria
SAINT-SAËNS: Klaverkoncert, g-moll
GOUNOD: *Noël, La Nuit*
MASSENET: *Scènes pittoresques*
39. Lø 20/11 1886
J. P. E. HARTMANN: *Thrymskviden* Suite (1. g.)
J. P. E. HARTMANN: Universitets-kantate 1879
40. Lø 22/1 1887
BRAHMS: Tragisk Ouverture
LISZT: *Schnitterchor*, for bl. kor og orkester
SCHUBERT/LISZT: Ungarsk Marsch og Ryttermarsch
BRUCH: Violinkoncert nr. 1
ROSENFELD: *Henrik og Else*
41. Lø 2/11 1887
SAINT-SAËNS: *Syndfloden*
WINDING: Klaverkoncert
MALLING: Digte af Welhaven
MOZART: Recitativ og Arie
J. P. E. HARTMANN: *Foraarssang*
42. Lø 12/11 1887
HANSEN: Suite for Orkester (1. g.)
J. P. E. HARTMANN: *Nat i Skoven*
J. P. E. HARTMANN: *Zigeunermährchen*
SCHUMANN: Udvalg af *Genoveva*
43. Lø 28/1 1888
BENDIX: Symfoni nr. 2 (1. g.)
MASSENET: *Narcisse* (1. g.)
ten BRINK: *Concerto caractéristique* (1. g.)
BRUCH: *Schön Ellen*
44. Lø 20/10 1888
SAINT-SAËNS: *Syndfloden*
RUNG: *Astolfskvadet* (1. g.)
BRAHMS: Sange for Damekor op. 44
MALLING: Koncertfantasi op. 20
GOLDMARK: Indtogsmarsch af *Dronningen af Saba* (1. g.)
45. Lø 8/12 1888
GRIEG: *I Høst* (1. g.)
BRAHMS: *Schicksalslied*
SAINT-SAËNS: Violoncel-koncert (1. g.)
BERLIOZ: *Songe de Faust* (1. g.), *Sylfedans*,
Mefisto's Serenade (1. g.)
SVENDSEN: Norsk Rapsodi nr. 2 (1. g.)
46. Lø 2/2 1889
DVOŘÁK: Piano-kvintet op. 81 (1. g.)
MASSENET: *Narcisse*
BRAHMS: *Zigeunerlieder* (1. g.)
RÜCKAUF: *Russisk Folkepoesi* (1. g.)
47. Lø 23/3 1889
GOLDMARK: *Sakuntala* Ouverture
WAGNER: Scene, Ballade og Kor af *Den flyvende Hollønder*
SAINT-SAËNS: *Wedding Cake*
SAINT-SAËNS: *Rhapsodie d'Auvergne* (1. g.)
SJÖGREN: *Bergmanden* (1. g.)
JENSEN: Sange
SCHUMANN: *Neujahrslied* op. 144 (1. g.)

48. Lø 16/11 1889
SVENDSEN: Kroningsmarsch (1. g.)
BRUCH: *Hebräische Gesänge* (1. g.)
A. GADE: Violinkonzert nr. 1 (1. g.)
GRIEG: Scener af *Olav Trygvason* (1. g.)
49. Ma 10/2 1890
MALLING: Klavertrio op. 36 (1. g.)
BRAHMS: *Marienlieder, Sieben Lieder* op. 62 nr.1–2
(Kor a capella)
SCHUMANN: *Der Rose Pilgerfahrt*
50. Ma 31/3 1890
BERLIOZ: *La Damnation de Faust* I–II (1. g.)
J. P. E. HARTMANN: *Festsang*
51. Ti 11/11 1890
BERLIOZ: *La Damnation de Faust* I–IV (1. g.)
52. Ti 13/1 1891
GADE: Trio op. 42
SINDING: *Til Molde*
BRAHMS: *Zigeunerlieder* op. 103
Svenske Sange for Kor: SVEDBOM
HALLÉN
SÖDERMANN
VIEUXTEMPS: *Rêverie*
ZARZYCKI: Mazurka
GADE: *Aarstidsbilleder*
53. Ti 24/3 1891
GRANDJEAN: 2 Sange for Kor og Ork. (1. g.)
MALLING: Klaverkoncert op. 43 (1. g.)
HEISE: *Tornerose*
54. Ma 9/11 1891
GADE: *Hamlet* Koncertouverture
BRUCH: Præstindens Arie af *Arminius*
BRUCH: Fantasi for Violin, Harpe og Ork.
LANGE-MÜLLER: Udstillingskantate 1888
55. Lø 30/1 1892
SULLIVAN: *Den gyldne Legende* (1. g.)
56. Ti 29/3 1892
VERDI: Requiem
57. Ti 1/11 1892
VERDI: Requiem
58. Ma 23/1 1893
MALLING: Oktet op. 50 (1. g.)
BARNEKOW: *Ældre franske Melodier* (1. g.)
Solonumre for Violin:
SPOHR: Recit. og Adagio af 6te Concert
LECLAIR: *Sarabande et Tambourin*
BRAHMS: Kvartetter op. 31 (1. g.)
ZENGER: *Altgriechisches Liederspiel* (1. g.)
Solonumre for Violin:
PETRI: *Träumerei*
KES: Romance
KES: *Charakteristische Tanzweisen*
59. To 16/3 1893
HAMANN: Klaverkoncert (1. g.)
COWEN: *Sleeping Beauty* (1. g.)

Zusammenfassung

Der Konzertverein wurde im Frühling 1874 nach der Versendung eines Einladungsbriefes vom 13/4 1874 gegründet, der von 30 Notabilitäten des Kopenhagener Musiklebens unterzeichnet worden war, unter ihnen Jakob Fabricius, der treibende Kraft des Konzertvereins und Vorsitzender des Vereins während dessen ganzer Lebenszeit 1874–1893. Der Zweck war, einen Chor zu bilden, der den privaten Musikliebhabern Gelegenheit dazu geben sollte, an dem Vortrag grosser Vokalwerke teilzunehmen, und sich mit den besten neuen Kompositionen des In- und Auslandes bekannt zu machen. Otto Malling war der Dirigent des Vereins, von C. F. E. Horneman 1874–76 und von P. E. Lange-Müller 1879–83 ergänzt. Laut den Gesetzen bezweckte man, jede Saison 3 Chorkonzerte mit Orchester zu veranstalten. Am Anfang wirkte der Konzertverein (KV) als private geschlossene Gesellschaft, von 1879 fing man aber an, der Öffentlichkeit Karten zu verkaufen und erlaubte den Vertretern der Presse, in den Tageblättern über die Konzerte zu berichten. Schon 1875 hatte der Verein 785 Mitglieder; in den Jahren 1880–82 war die Mitgliederzahl auf 1150 gestiegen; der Wettbewerb von seiten der vielen anderen konzertgebenden Organisationen in Kopenhagen der achziger Jahre des 19. Jahrhunderts wurde immer stärker, und 1893 hatte der KV nur 714 Mitglieder. Das Kopenhagener Musikleben wurde von den vielen Musikvereinen gekennzeichnet, von denen der »Musikverein« mit N. W. Gade als Dirigenten der dominierende war; und es war u. A. Anwarter aus diesem Verein, die sich am Anfang in dem Wunsch nach frischem musikalischem Ansporn und Orientierung über zeitgenössische Musik um den KV scharten. Es geht aus der mitgeteilten Statistik und Übersicht über das Repertoire des Konzertvereins hervor, dass die Programme von vielen Uraufführungen teils von dänischen, teils von ausländischen Werken, die verhältnismässig schnell nach ihrer Erscheinung hier aufgeführt wurden, gekennzeichnet wurden. Häufig auftretende Komponistnamen waren J. P. E. Hartmann, J. Brahms, Ch. Gounod, O. Malling, Edv. Grieg, C. Saint-Saëns und R. Schumann. Was in Dänemark der KV der Musik von Brahms leistete, war eine Pioniertat, und der Verein war in Kopenhagen im gewissen Sinne Griegs offizielles Organ. Ein im letzten Augenblick abgesagtes Gastspiel von Saint-Saëns im Herbst 1887 verursachte eine harte wirtschaftliche Belastung für den KV und verhinderte in der folgenden Zeit bis zu einem gewissen Grade die häufige Aufführung grosser Werke. Als ein neuer musikalischer Vorstoss im Herbst 1891 fehlschlug, und als im Frühling 1892 das Verbot erlassen war, dass die Opernsänger des Königlichen Theaters, die als Vokalsolisten fast unabkömmlich für den KV und andere Vereine waren, nicht mehr bei den Konzerten mitwirken dürften, musste man eine Reduktion und eine teilweise Umstellung des Repertoires überlegen. Die zu dieser Zeit fallende Mitgliederzahl trug jedoch dazu bei, dass der Vorstand statt dessen

wählte, zurückzutreten; und eine ausserordentliche Hauptversammlung am 25/9 1893 beschloss, den Verein aufzulösen eher als das Repertoire zu verändern. Das wertvolle Notenarchiv des Vereins wurde – zusammen mit dem vor kurzem wiedergefundenen, interessanten Verzeichnis – für 1000 D. kr. an die Königliche Bibliothek verkauft, wo es als das Archiv des Konzertvereins gehalten werden sollte. Es war die erste grosse Sammlung dieser Art der Bibliothek, und um 1913 wurde sie sorgfältig in die Zettelkartei der Bibliothek eingetragen. 1917 versuchte die Bibliothek dem Musikverein das Aufführungsmaterial zu verkaufen, dem es nützlicher sein würde; es ist jedoch unsicher, ob der Verkauf verwirklicht wurde; die Noten befinden sich aber jetzt an der Bibliothek als Teil des Archivs des Musikvereins, das 1945 an die Bibliothek übergang und den Stamm der Orchesterbibliothek der Anstalt bildete.

Der steigende Wettbewerb im Musikleben war eine der Ursachen dazu, dass der KV aufgelöst wurde. Im 20. Jahrhundert sind zahlreiche Musikvereine, nicht zuletzt wegen des neuen grossen Konzertgebers: des Rundfunks, geschlossen worden. Am Anfang hatte die Auflösung des KVs aber zur Folge, dass die Mitgliederzahl des Cæciliaver eins sich erhöhte, und dass es jetzt eine grössere Orientierung auf moderne Musik im Musikverein gab, der jetzt Werke aufführte, die früher das Sondergebiet des KVs gewesen waren. 1901 wurde von u. A. Malling und Lange-Müller ein neuer Verein als musikalische Ergänzung und Korrektiv zum Musikverein gegründet: Dänischer Konzertverein.